|..|.|||...||.....|.|.|.|.....|||

**********MIXED ADC 60821
S2 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

DRAUGAS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03/02/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
March 3, 1999
90th ANNIVERSARY
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
90-IEJI METAI
Vol. LXXXVII
TREČIADIENIS –WEDNESDAY, KOVO – MARCH 3, 1999
Nr.43
Kaina 50 c.

Seimo pirmininkas: vyriausybė nesiruošia atsistatydinti

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — Konservatorių partijos pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad konservatorių valdoma vyriausybė artimiausiu metu neatsistatydins.

Seimo pirmininkas V. Landsbergis spaudos konferencijoje antradienį teigė, kad vyriausybės atsistatydinimas būtų neišvengiamas, jeigu „būtų rodomas nepasitikėjimas iš prezidento pusės". „Po pokalbio su prezidentu man aišku, kad taip neturi būti, kad jis neturi nepasitikėjimo", sakė V. Landsbergis.

Dar praėjusią savaitę prezidentas Valdas Adamkus pareiškė, kad dabartinė vyriausybė privalo dirbti toliau. Tai jis patvirtino ir pirmadienį po Valstybės gynimo tarybos posėdžio, kuriame svarstytos Lietuvos energetikos problemos.

Tačiau pirmadienio vakarą Seimo konservatorių frakcijos posėdyje premjeras Gediminas Vagnorius pareiškė svarstąs, ar jam neatsistatydinus dėl kaltinimų korupcija elektros energijos tiekimo į Baltarusiją ir kituose energetikos projektuose.

V. Landsbergis teigė, kad G. Vagnorius kurį laiką „nedarys staigių judesių" dėl savo atsistatydinimo.

Seimo vadovo nuomone, padėties Lietuvoje pakeitimas „būtų labai didelis politinis nuostolis". „Ir todėl aš darysiu viską, kad tokių destabilizacijų nebūtų", sakė Seimo pirmininkas. Pasak jo, frakcijos posėdyje buvo sutarta, kad nieko nebus daroma, kol jis negrįš iš užsienio vizito (antradienį V. Landsbergis išvyko savaitės vizito į JAV).

V. Landsbergio nuomone, „gal ir G. Vagnorius yra padaręs klaidų, bet tokia lavina kaltinimų, neva vyriausybė korumpuota, neturi pagrindo", nes politikų ir žiniasklaidos mesti kaltinimai korupcija „yra bandymas paveikti psichologiškai, sutrikdyti vyriausybės darbą".

Nuotr.: Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Seimo kancleris Jurgis Razma bei Lietuvos Seimo ir JAV LB atstovų komisijos pirmininkė Liūda Rugienienė komisijos posėdyje. (Elta)

Ministrų kabineto likimas paaiškės dar šį mėnesį

Vilnius, kovo 2 d. (Elta) — Premjeras Gediminas Vagnorius teigia manąs, kad per mėnesį paaiškės tolesnis jo vadovaujamos vyriausybės likimas.

„Jeigu mes įsitikintume, kad vyriausybė nebegali efektyviai dirbti, negali tinkamai ginti šalies bei piliečių interesų, negali efektyviai tvarkyti ūkio, jeigu įsitikintume, kad mums nebesudaromos tinkamos sąlygos savo veiklai, be abejo, mes priimtume sprendimą", tokią nuostatą ministras pirmininkas pareiškė antradienį, atsakydamas į žurnalistų klausimą apie tai, kokios priežastys galėtų paskatinti jį ir vyriausybę atsistatydinti.

Kartu premjeras pabrėžė, kad prireikus, vyriausybė pati gali pasiūlyti tokį sprendimą, ir tai nesanti prezidento išimtinė teisė. „Čia nereikalingas koks nors atsakymas iš kokių nors institucijų", sakė premjeras G. Vagnorius.

Pasak jo, „šiuo atveju mes turime sau pripažinti ir kiekvienam pareikšti, kad vyriausybė yra atsidūrusi keblioje padėtyje po kai kurių nekorektiškų kaltinimų, kurie buvo pareikšti per valstybės kontrolierių ar net prezidento instituciją".

Jis taip pat sakė, kad, vertindami savo galimybes naudingai dirbti, vyriausybės nariai pirmiausiai žiūri „ne per savo asmeninę prizmę — mums tai patinka ar nepatinka". „Yra vienintelis kriterijus — ar mes galime tinkamai atstovauti piliečių interesams ir efektyviai spręsti ūkio klausimus", pakartojo vyriausybės vadovas.

G. Vagnorius taip pažymėjo, kad „opozicija turėtų susitarti dėl kaltinimų vyriausybei". „Vieną kartą mes esame kaltinami tuo, jog norime pabėgti ir atsistatydinti. Kitu atveju mus kaltina, kodėl mes neatsistatydiname", sakė premjeras. Todėl, teigė jis, „šiuo atveju ką bedarytume, vis tiek tai galbūt nebus visiems tinkamas sprendimas".

Konservatoriams nevalia pasitraukti pirma laiko

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai) ragina valdančiąją daugumą iki galo pasinaudoti jiems rinkėjų pareikštu pasitikėjimu ir Seimo kadencijos pusiaukelėje neatsisakyti atsakomybės už tolesnį valstybės likimą.

NS pirmininkas advokatas Artūras Paulauskas antradienį spaudos konferencijoje teigė, kad konservatoriai privalo arba pateisinti tautos įgaliojimą, arba jį grąžinti ir skelbti pirmalaikius rinkimus.

„Jeigu jie jaučia, kad negali valdyti arba jiems trūksta kompetencijos, energijos ar valios, turi patys apsispręsti, o ne tokiais įdomiais vaikiškais žaidimais skatinti vyriausybės krizę", sakė NS vadovas, komentuodamas pranešimus apie premjero Gedimino Vagnoriaus svarstymus, ar neverta atsistatydinti.

NS vadovo nuomone, vyriausybės vadovas ir vyriausybės sudėtis „gali keistis", „juo labiau, kad ir per prezidento rinkimus buvo kalbama apie kai kurias kitas kandidatūras į premjero postą, ne vien tik Vagnoriaus".

Pasak jo, socialliberalai laikosi požiūrio, kad „pirmalaikių rinkimų skelbimas nieko neišspręstų, (parlamentinė) situacija pasikartotų arba būtų panaši su nedideliais nukrypimais".

A. Paulauskas teigė, jog Lietuvoje trūksta „sisteminio teisinės valstybės pareigūnų atsakomybės reglamentavimo". Jis kaltino Lietuvos pramoninkų konfederacijos (LPK) prezidentą Bronislovą Lubį reikalaujant vykdyti 1996 m. prieš rinkimus LPK ir konservatorių pasirašytą bendradarbiavimo susitarimą. NS vadovo nuomone, premjeras stiprina „šios grupelės žmonių įtaką, ne tik politine, bet ir kapitalo prasme". Pasak A. Paulausko, B. Lubys „per savo statytinį" ūkio ministrą Vincą Babilių „valdo naftos ir energetikos įmones".

Advokatas pastebėjo, kad vyriausybė „turi galimybę kontroliuoti prokuratūrą" ir „kol kas nesėkmingai bando paskirti savo žmogų valstybės kontrolėje".

Seimo narės, socialliberalės Vidos Stasiūnaitės teigimu, konservatoriai „pasinaudojo" energetikos problemomis, „kad sukeltų ir eskaluotų šią krizę, ir paskui kaip kankiniai išeitų, atsistatydintų ir paskelbtų pirmalaikius rinkimus." Jos nuomone, likusius dvejus metus konservatorius valdžioje lydėtų krizės, „ir jie tai jaučia".

Tėvynei labai svarbi užsienio lietuvijos patirtis

Vilnius, kovo 1 d. (Elta) — „Jaunimo reikalai — labai svarbi tema", sakė Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, sveikindamas kovo 1 dieną prasidėjusių Seimo ir JAV Lietuvių bendruomenės atstovų komisijos posėdžių dalyvius.

Komisijos posėdžiai visą savaitę vyks Vilniuje, Seimo rūmuose, Konstitucijos salėje. Į pirmąjį posėdį, skirtą jaunimo reikalams, buvo pakviesti ir Lietuvos jaunimo organizacijų — skautų, ateitininkų, valančiukų, maironiečių atstovai, jaunimo auklėjimo institucijų specialistai.

Nors yra paplitęs posakis „kaip radom, taip paliksim", tęsė sveikinimo žodį Vytautas Landsbergis, — „nepaliksim taip". Jis pabrėžė, kad svarbu, jog laisvės, nepriklausomybės, atviros visuomenės saviraiškos galimybėmis pasinaudotų tie jauni žmonės, kurie ateina, įsilieja į pilietinį tautos gyvenimą.

„Jiems ir kartu su jais, — pabrėžė Seimo pirmininkas, mes turime sukurti naujas gyvenimo sąlygas, naujoje visuomenėje, atkurtoje valstybėje". V. Landsbergis priminė užsienio lietuvių patyrimą šeimose, skautų stovyklose, šeštadieninėse mokyklose skiepijant jaunajai kartai Tėvynės meilę.

Posėdžių dalyvius taip pat sveikino Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Gabrielius Žemkalnis. Komisijos pirmininkė Liūda Rugienienė supažindino su dokumentais, kuriais remiantis, buvo sudaryta Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB atstovų komisija.

Pirmąją posėdžių dieną buvo kalbėta apie švietimą ir jaunimo auklėjimą Lietuvos mokyklose, apie jaunimo organizacijų ir Bažnyčios vaidmenį, buvo aptarta šeimos, vaiko ir jaunimo politika.

Vilnius prašys Amerikos teisėsaugininkų pagalbos

Vilnius, kovo 2 d. (Elta) — Galimą nusikaltimą, kai „Power Bridge" atstovų buvo reikalaujama atlyginimo mainais už tariamą vyriausybės paramą, greičiausiai tirs JAV teisėsaugos institucijų atstovai.

Kaip antradienį spaudos konferencijoje teigė vyriausybės kancleris Kęstutis Čilinskas, nusikaltimas padarytas JAV teritorijoje, dalyvaujant JAV piliečiui, todėl būtų labai gerai, kad tiriant šį įvykį dalyvautų Amerikos institucijos, kurios turėtų atsakyti, ar buvo padarytas nusikaltimas ir kas jį padarė.

Vyriausybės kancleris pabrėžė, jog teisėsaugos institucijos iki šiol negavo jokio oficialaus pareiškimo dėl galimo reketavimo, nors iš prezidentūros pareigūnų kalbų aišku, kad jie tokius dokumentus turi.

Konsultacine pasivadinusi firma „Baltic Petroleum Ltd." prievartavo amerikiečių verslovę „Duke Energy", įeinančią į „Power Bridge" grupę, reikalaudama beveik 80 mln. litų kyšio už tariamą Lietuvos vyriausybės prielankumą tilto į Vakarus tiesimo projektą įgyvendinti žadančiai grupei.

Kaip pirmadienį teigė prezidento patarėjas Raimundas Mieželis, konsultavimo sutartis, kuri buvo pateikta „Duke Energy", turi visus reketavimo ir korupcijos požymius. Mat konsultacines paslaugas siūlo niekam nežinoma „Baltic Petroleum Ltd.".

Svarbiausia, kad „šia sutartimi numatyti mokėjimai būtų daromi ne už konsultantų atliktus darbus, o už veiksmus, kuriuos turi atlikti antroji susitarimo pusė — valdžia arba valstybės įmonės", tvirtino R. Mieželis.

Vyriausybės kancleris teigė nemanąs, jog skandalą sukėlė pati „Power Bridge", kad vėliau galėtų kreitis į teismą ir pareikalauti nuostolių atlyginimo, kaip tai padarė „Mobil".

Vyriausybė turi pripažinti klaidas, bet neatsisatydinti

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — Seimo LDDP frakcijos nariai mano, kad pirmalaikiai rinkimai ir vyriausybės atsistatydinimas reikštų dar didesnę valstybės krizę, todėl siūlo konservatoriams iš ministrų kabineto pašalinti keturis, jų vertinimu, labiausiai susikompromitavusius ministrus.

Spaudos konferencijoje antradienį LDDP frakcijos narys Justinas Karosas sakė, kad valstybėje vyraujant didelei politinei, ekonominei ir ūkinei krizei, pirmalaikiai Seimo rinkimai ir visos vyriausybės atsistatydinimas reikštų „naują maišatį ir naują painiavą".

„Išeitis pradžiai viena — dabartinė vyriausybė turėtų aiškiai pripažinti tai, kas yra, o ne užsispyrusiai viską neigti", mano J. Karosas. Jis taip pat siūlo iš vyriausybės pasitraukti tiems ministrams, kurie „pasižymi didžiausia arogancija, didžiausiomis fantazijomis ir kurie parodė didžiausią nekompetenciją".

LDDP nuomone, tokie yra ūkio ministras Vincas Babilius, finansų ministras Algirdas Šemeta, teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis ir kultūros ministras Saulius Šaltenis. Pirmieji du yra nepartiniai, o pastarieji — konservatoriai.

J. Karosas sakė, kad „chirurginis vyriausybės koregavimas pradžiai būtų normalesnis variantas, nei sumaišties didinimas".

Kitas LDDP frakcijos narys Gediminas Kirkilas sakė, kad tokia išeitis opozicijai priimtina ir todėl, kad nepavyktų atstatydinti visos vyriausybės dėl per mažo Seime jų turimų balsų skaičiaus.

LDDP frakcijos nariai taip pat abejoja premjero Gediminio Vagnoriaus atsistatydinimo galimybe. „Iš tiesų, čia matau tam tikrą žaidimą, kadangi jei tai būtų daroma iš tiesų ir nuoširdžiai, konservatoriai praktiškai pasirašytų sau aiškų nuosprendį. Tai būtų aiški kapituliacija ir susitaikymas su tuo, kas yra sakoma opozicijos ir kritikų. O aš manau, kad šito dalyko premjeras Vagnorius daryti tikrai nesiryš", sakė J. Karosas.

„Williams International" nežada trauktis iš Lietuvos

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — JAV ambasadorius Lietuvoje Keith Smith po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi antradienį teigė, kad strateginė investuotoja JAV bendrovė „Williams International" neketina pasitraukti iš Lietuvos naftos susivienijimo „Mažeikių nafta".

K. Smith teigė nematąs jokių požymių, kad „Williams" ketina „palikti Lietuvą ir projektą". „Aš manau, jie yra rimti ir nori likti. Tai vienintelis 'Williams' projektas šioje pasaulio dalyje", pabrėžė diplomatas.

Dienraštis „Respublika" antradienį paskelbė, kad „Williams" svarsto galimybę nebeinvestuoti į „Mažeikių naftą", o jei investuos, siūlys sumokėti kur kas mažesnę kainą už akcijas. Negalutinėmis žiniomis, „Mažeikių nafta" pernai patyrė apie 100 mln. litų nuostolio, o šiemet, negaudama žaliavos — dar 15 mln. litų.

Premjeras Gediminas Vagnorius pirmadienį po Valstybės gynimo tarybos posėdžio sakė neturįs informacijos apie „Williams" ketinimus pasitraukti iš Lietuvos naftos ūkio.

Ambasadorius K. Smith taip pat informavo prezidentą apie kovo 8 dieną į Lietuvą atvykstančius „PowerBridge Group" atstovus. Ši JAV verslovė rengiasi įgyvendinti Lietuvos elektros energijos tiekimo į Vakarus projektą.

Kiek iš tikrųjų Baltarusija skolinga Lietuvai?

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — Bendrovės „Lietuvos energija" vadovai tikisi, kad šiais metais Baltarusijos skola Lietuvai sumažės 80 proc., spaudos konferencijoje antradienį pranešė įmonės generalinio direktoriaus pavaduotojas Arnoldas Linkevičius.

Anot jo, šių metų sausio 1 d. Baltarusija buvo skolinga 112 mln. JAV dolerių.

Bendrovės direktorius Virmantas Jurgaitis teigė, kad jau ruošiama nauja sutartis su Baltarusijos valstybine įmone „Belenergo", kurioje nebebus jokių tarpininkų — „Lietuvos energija" pati pardavinės prekes, kuriomis už parduodamą elektrą su ja atsiskaitys Baltarusija. Jis sakė, kad „Lietuvos energija" nenori sužlugdyti Lietuvos pramonės, užvertusi rinką pigiomis baltarusiškomis prekėmis.

Lietuvos energetikų mokslo ir technikos draugijos pirmininkas Algirdas Stumbras interviu dienraščiui „Respublika" pareiškė, kad Baltarusija Lietuvai už elektros energiją jau skolinga 500 mln. litų, ir kiekvieną dieną praranda dar po 800,000 litų.

„Kažkodėl vis minima 400 milijonų litų skola, bet pagal patiektą produkciją ji jau pasiekė 500 milijonų", sakė A. Stumbras, buvęs Lietuvos valstybinės energetikos sistemos vadovas.

Pasak jo, pernai metų trečiąjį ketvirtį buvo palankiausias momentas Lietuvai atgauti skolas iš Baltarusijos. „Artėjant žiemai, padėtis būna sudėtingesnė. Jie būtų ieškoję pinigų ir suradę. Dabar jų neatsiras", teigė A. Stumbras.

Pasak A. Stumbro, Baltarusija gali ir pati pasigaminti pakankamai elektros energijos, tačiau yra įsiskolinusi Rusijai ir todėl negauna pakankamai dujų ir mazuto.

*** Britų energetikos verslovės „National Power"** atstovai kitą savaitę atvyksta į Lietuvą oficialiai pranešti apie savo planus dalyvauti elektros energijos tilto į Vakarus tiesimo projekte. Apie būsimą susitikimą V. Adamkus kalbėjo antradienį su Didžiosios Britanijos ambasadoriumi Vilniuje Christopher Robbins, kuris pristatė Lietuvos vadovui „National Power", pažymėdamas, kad tai didelė, patikima, senas verslo tradicijas puoselėjanti bendrovė, kurios įstatinis kapitalas — 6 mlrd. JAV dolerių, ji turi apie 3 mlrd. dolerių laisvų lėšų, kurios gali būti investuojamos.

*** Vyriausybės kancleris, Konservatorių partijos** valdybos narys Kęstutis Čilinskas nedrįsta spėlioti, kiek dar dirbs dabartinė Gedimino Vagnoriaus vadovaujama vyriausybė. Spaudos konferencijoje antradienį jis pabrėžė, kad vyriausybė negali „elgtis vaikiškai ir, išsigandusi sunkumų, pabėgti", tačiau turi suvokti, kad gali dirbti tik tol, „kol tas darbas naudingas ir yra pakankamos politinės sąlygos". K. Čilinskas pripažino, kad vyriausybė nebegali atlikti visiškai visų savo uždavinių, nes ja nepasitiki kitos valstybinės institucijos, o visuomenės akyse ji yra sukompromituota. Todėl „reikia kalbėti apie tai, kad reikia užleisti vietą tiems, kuriems dar nebus rankos surištos", sakė jis. (BNS)

***Penkias negausias politines jėgas** vienijanti koalicija „Už teisingą Lietuvą" dar kartą pakartojo apie savo nekintamą nuostatą dėl būtinybės Lietuvai atsisakyti stojimo į NATO tikslų, nes jų įgyvendinimas, pasak šios koalicijos, „per brangiai kainuoja paprastiems Lietuvos žmonėms".

*** Nors Centro sąjungos vadovybė dar žada susitikti** su vyriausybės vadovu, tačiau, Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio nuomone, centristų aplinkos apsaugos ministro Algio Čapliko atsistatydinimo pareiškimas užbaigia „dviveidišką, veidmainišką situaciją", kai už vieningai vyriausybėje priimtą dokumentą Seime aplinkos apsaugos ministras su Centro frakcija balsuodavo „prieš". Pasak V. Landsbergio, „staigus Centro sąjungos vadovo R. Ozolo judesys", pareiškimas apie premjero atsistatydinimą, priešlaikius rinkimus nulėmė konservatorių apsisprendimą. Anot V. Landsbergio, Centro sąjungai buvo pasiūlyta arba nedaryti tokių pareiškimų, arba nedalyvauti vyriausybės darbe. (Elta)

KALENDORIUS

Kovo 3 d.: Pal. Kotryna Drexel; Kunigunda, Ticijanas, Uosis, Tulė. 1861 m. panaikinta baudžiava.

Kovo 4 d.: Šv. Kazimieras; Alicija, Vaclova, Ginutis, Daina.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PAVYZDINGI SKAUTAI ATIDARYS KAZIUKO MUGĘ

Čikagos skautų ir skaučių 41-oji Kaziuko mugė Jaunimo centre vyks šį sekmadienį, kovo 7 d. Visi skautai ir skautės 10 val. ryto dalyvaus šv. Mišiose Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po Mišių visi renkasi Jaunimo centro didž. salėje ir rikiuojasi prieš savo tuntų paviljonus.

Iškilmingas mugės atidarymas vyks didž. salėje lygiai 11 val. ryto. Atidarymą praves Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyrius, vadovaujant filisteriams Ginai Maciulienei ir Jonui Variakojui. Mugę ir šįmet atidarys visų trijų tuntų pavyzdingų skautų atstovai — „Aušros Vartų"/„Kernavės" skaučių tunto — prityrusi skautė Rasa Milo, „Lituanicos" skautų tunto — skautas kandidatas Nerijus Ale..sa ir „Nerijos" jūrų skaučių tunto — jūrų skautė Liana Modestaitė. Susipažinkime su jais:

Nerijus Aleksa priklauso „Lituanicos" tunto „Geležinio Vilko" vilkiukų ir skautų draugovei. Yra pavyzdingas, drausmingas ir pareigingas skautas kandidatas. Štai kaip apie save ir skautavimą kalba pats Nerijus:

„Aš pradėjau skautauti būdamas šešerių metų amžiaus vilkiukų draugovėje. Aš atsimenu Rako stovykloje labai aukštą bokštą iš rąstų ir virvių. Jis paliko man didelį įspūdį. Dabar aš esu skiltininkas. Mėgstu skautauti, nes yra smagu žaisti su draugais ir stovyklauti gamtoje. Yra svarbu išmokti dalykus, kurių nemoko mokykloje, pavyzdžiui — gyventi gamtoje, stovyklauti, rišti mazgus ir kt. Aš esu skautas kandidatas ir netrukus duosiu įžodį. Skautų įžodis yra svarbiausias, nes nuo tada tampi tikru skautu ir po to esi skautas visą savo gyvenimą. Vis budžiu!"

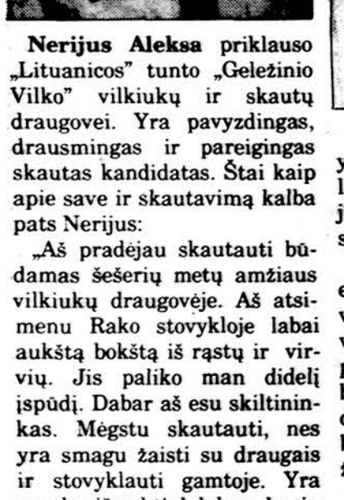

sl. Rasa Milo skautauti pradėjo „Aušros Vartų" tunto paukštyčių „Saulučių" draugovėje 1989 metais. Jau nuo pirmųjų skautavimo dienų sesė Rasa buvo draugiška, paklusni ir pareiginga. Stovyklauti Rake pradėjo 1993 m. vykusioje Jubiliejinėje stovykloje. Skaučių įžodį davė 1994 m., o prityrusių skaučių įžodį — 1997 m. Rako stovykloje. Dabar Rasa priklauso „Aušrinės" prityrusių skaučių draugovei. 1998 m. ji vadovavo „Vabzdyno" stovykloje paukštyčių pastovyklei ir dalyvavo Tautinėje stovykloje, vykusioje Paxton, MA. Šią vasarą Rasa žada vykti į „Cavakade" — arklių jodinėjimo stovyklą Amenkopų skautų Philmont High Adventure Camp. Ji žada dalyvauti LSS „Gintaro" vadovių mokykloje ir stovyklauti Rake vyksiančioje Vidurio rajono stovykloje.

Sesė Rasa lanko Maironio lituanistinę mokyklą Lemonte, priklauso „Grandies" tautinių šokių šokėjų ansambliui ir mokosi Benet Academy gimnazijoje.

vair. Liana Modestaitė yra „Nerijos" tunto „Minijos" laivo jūrų skautė. Liana įsijungė į „Nerijos" tuntą prieš septynerius metus.

Liana pavyzdingai lanko sueigas, dalyvauja iškylose, stovyklauja, sąžiningai atlieka visas pareigas ir neraginama prisideda visur, kur jos pagalba ar talka reikalinga. Už darbštumą ir pavyzdingumą ji buvo apdovanota „Žuvėdros" ženklu.

Sesė Liana mokosi Conrady Jr. High ir Maironio lituanistinėje mokykloje. Priklauso „Grandies" tautinių šokių šokėjų ansambliui ir mokyklos chorui. Liana mėgsta dainuoti, šokti, plaukti, slidinėti, žaisti krepšinį, futbolą ir ledo ritulį.

„Vair. Liana Modestaitė yra 'Nerijos' tunto pažiba. Jos švelnumas ir darbštumas yra pavyzdys kitoms sesėms", — sako „Nerijos" tunto tuntininkė j.s. Viligailė Lendraitienė.

*

Po atidarymo, visi skautai ir skautės tvarkingai apleidžia salę ir jungiasi į jiems patikėtų pareigų atlikimą.

Visas pareigas atliekame mandagiai, paslaugiai ir su malonia šypsena.

IR

sl. Rasa Milo skautauti pradėjo „Aušros Vartų" tunto paukštyčių „Saulučių" draugovėje 1989 metais. Jau nuo pirmųjų skautavimo dienų sesė Rasa buvo draugiška, paklusni ir pareiginga. Stovyklauti Rake pradėjo 1993 m. vykusioje Jubiliejinėje stovykloje. Skaučių įžodį davė 1994 m., o prityrusių skaučių įžodį — 1997 m. Rako stovykloje. Dabar Rasa priklauso „Aušrinės" prityrusių skaučių draugovei. 1998 m. ji vadovavo „Vabzdyno" stovykloje paukštyčių pastovyklei ir dalyvavo Tautinėje stovykloje, vykusioje Paxton, MA. Šią vasarą Rasa žada vykti į „Cavakade" — arklių jodinėjimo stovyklą Amenkopų skautų Philmont High Adventure Camp. Ji žada dalyvauti LSS „Gintaro" vadovių mokykloje ir stovyklauti Rake vyksiančioje Vidurio rajono stovykloje.

Sesė Rasa lanko Maironio lituanistinę mokyklą Lemonte, priklauso „Grandies" tautinių šokių šokėjų ansambliui ir mokosi Benet Academy gimnazijoje.

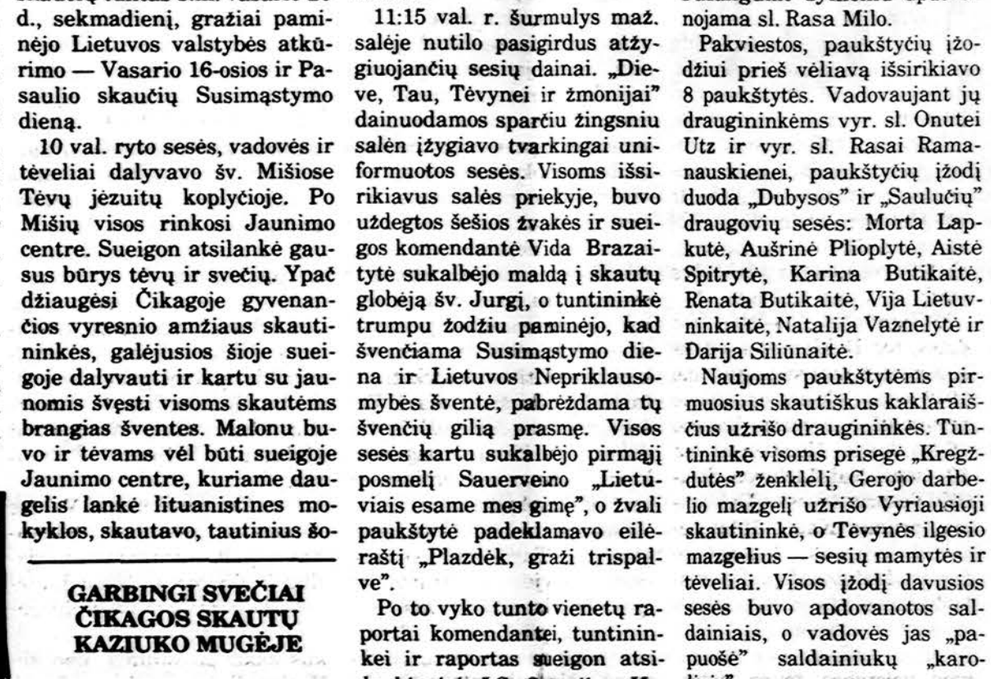

Sveikiname į paskautininkių laipsnį pakeltąsias jaunąsias vadoves, š.m. vasario 20 d. Jaunimo centre vykusioje iškilmingoje „Aušros Vartų"/„Kernavės" tunto sueigoje davusias skautininkių įžodį. Iš k.: Larana von Braun, Elytė Žukauskaitė, Onutė Utz, Julija Plačaitė ir Vilija Januškytė.

GRAŽI IŠKILMINGA SKAUČIŲ TUNTO SUEIGA ČIKAGOJE

„Aušros Vartų"/„Kernavės" skaučių tuntas š.m. vasario 20 d., sekmadienį, gražiai paminėjo Lietuvos valstybės atkūrimo — Vasario 16-osios ir Pasaulio skaučių Susimąstymo dieną.

10 val. ryto sesės, vadovės ir tėveliai dalyvavo šv. Mišiose Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po Mišių visos rinkosi Jaunimo centre. Sueigon atsilankė gausus būrys tėvų ir svečių. Ypač džiaugėsi Čikagoje gyvenančios vyresnio amžiaus skautininkės, galėjusios šioje sueigoje dalyvauti ir kartu su jaunomis švęsti visoms skautėms brangias šventes. Malonu buvo ir tėvams vėl būti sueigoje Jaunimo centre, kuriame daugelis lankė lituanistines mokyklos, skautavo, tautinius šokius repetavo, įvarias šventes šventė.

11:15 val. r. šurmulys maž. salėje nutilo pasigirdus atžygiuojančių sesių dainai. „Dieve, Tau, Tėvynei ir žmonijai" dainuodamos sparčiu žingsniu salėn įžygiavo tvarkingai uniformuotos sesės. Visoms išsirikiavus salės priekyje, buvo uždegtos šešios žvakės ir sueigos komendantė Vida Brazaitytė sukalbėjo maldą į skautų globėją šv. Jurgį, o tuntininkė trumpu žodžiu paminėjo, kad švenčiama Susimąstymo diena ir Lietuvos Nepriklausomybės šventė, pabrėždama tų švenčių gilią prasmę. Visos sesės kartu sukalbėjo pirmąjį posmelį Sauerveino „Lietuviais esame mes gimę", o žvali paukštytė padeklamavo eilėraštį „Plazdėk, graži trispalve".

Po to vyko tunto vienetų raportai komendantei, tuntininkei ir raportas sueigon atsilankiusiai LS Seserijos Vyriausiai skautininkei fil. v.s. Ritai Penčylienei, į kurios pasveikinimą „Budėk!" — atsiliepė 49-ios sesės entuziastingu „Vis budžiu!"

Įnešus vėliavas buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Gražu, kad net ir visos mažosios paukštytės jungėsi į himno giedojimą.

Buvo paskaityti tunto ir LS Seserijos Vyriausios Skautininkės įsakymai, skelbiantys tunto sesių pakėlimus į vyresniškumo laipsnius ir apdovanojimus žymenimis.

Į vyresniškumo laipsnius pakeltos:

į vyr. skiltininkės sl. Ina Luneckienė.

į skiltininkės — psl. Rasa Milo.

į paskiltininkės — Aurelija Končiūtė, Regina Matranga, Krista Plačaitė, Julytė Vallee.

į skautininkės — psl. fil. Julytė Žukauskienė.

į paskautininkės — Vilija Januškytė, Julytė Plačaitė, Onutė Utz, Larana von Braun ir Elytė Žukauskaitė.

Už pavyzdingą skautavimą Pažangumo žymeniu apdovanojama sl. Rasa Milo.

Pakviestos, paukštyčių įžodžiui prieš vėliavą išsirikiavo 8 paukštytės. Vadovaujant jų draugininkėms vyr. sl. Onutei Utz ir vyr. sl. Rasai Ramanauskienei, paukštyčių įžodį duoda „Dubysos" ir „Saulučių" draugovių sesės: Morta Lapkutė, Aušrinė Plioplytė, Aistė Spitrytė, Karina Butikaitė, Renata Butikaitė, Vija Lietuvninkaitė, Natalija Vaznelytė ir Darija Siliūnaitė.

Naujoms paukštytėms pirmuosius skautiškus kaklaraiščius užrišo draugininkės. Tuntininkė visoms prisegė „Kregždutės" ženklelį, Gerojo darbelio mazgelį užrišo Vyriausioji skautininkė, o Tėvynės ilgesio mazgelius — sesių mamytės ir tėveliai. Visos įžodį davusios sesės buvo apdovanotos saldainiais, o vadovės jas „papuošė" saldainiukų „karoliais".

Skaučių įžodį, fil. s. D. Trakienei vadovaujant, davė „Šešupės" draugovės sesės Daina Norušytė ir Viktorija Šileikytė. Joms geltonus skaučių kaklaraiščius užrišo Vyriausia skautininkė, Tėvynės meilės mazgelį — sesių mamytės, o Gerojo darbelio mazgelį užrišusi tuntininkė sesėms prisegė skaučių ženklelius.

Skautininkių įžodį pravedanti v.s. Albina Ramanauskienė pakvietė visas sueigoje dalyvaujančias skautininkes ir skautininkus, kurių susirinko didelis ratas. Į paskautininkes pakeltąsias seses: Viliją Januškytę, Juliją Plačaitę, Onutę Utz, Laraną von Braun ir Elytę Žukauskaitę skautininkų ratan atvedė jų tėvai (kurių vienas ar abu yra skautininkai). Su skautininkų įžodį duodančiomis, įžodį atnaujino ir visi rate stovintys skautininkai ir skautininkės. Naujosioms paskautininkėms žaliuosius kaklaraiščius užrišo jų skautininkai tėveliai ar mamytės. Gražų sveikinimo žodelį tarė v.s. Alb. Ramanauskienė. Visi džiugiai sveikino naująsias paskautininkes, apdovanojo gėlėmis ir gerais linkėjimais. Įžodį davusios sesės gražiai padainavo „Užgimė tėvynė".

Sveikinimo žodį tarė LSS Vyriausia skautininkė v.s. fil. Rita Penčylienė ir „Aušros Vartų"/„Kernavės" tunto tuntininkė fil. s. Laima Rupinskienė. Gražiai visas paskautininkes (jos visos priklauso ASS) pasveikino Akademikių skaučių draugovės dr-kės atstovė t.n. Danutė Genčiūtė.

Po įžodžių buvo išneštos vėliavos ir ratu susėdusios sesės, tunto laužavedei t.n. Rimai Žukauskaitei vadovaujant, smagiai padainavo keletą gražių lietuviškų dainų.

Sueiga buvo užbaigta skautiškame rate sugiedojus „Ateina naktis" ir kelis posmelius „Lietuva brangi" dainos.

Po sueigos visi buvo pakviesti prie gausių suneštinių vaišių.

IR

Paukštyčių įžodis „Aušros Vartų"/„Kernavės" tunto iškilmingoje sueigoje, š.m. vasario 20 d. vykusioje Jaunimo centre. Vadovės — kairėje v.sl. Rasa Ramanauskienė, dešinėje — ps. Onutė Utz.

GARBINGI SVEČIAI ČIKAGOS SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖJE

41-os Čikagos skautų ir skaučių Kaziuko mugės atidaryme dalyvaus Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, jo žmona Gražina Landsbergienė, Lietuvos Respublikos ambasadorius Washingtone Stasys Sakalauskas, Lietuvos konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas ir jų palydovai. Mugės atidarymas Jaunimo centre vyks 11 val. ryto.

Detroite

Kovo 7 d. — „Gabijos" ir „Baltijos" tuntų tradicinė Kaziuko mugė Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre.

Hartforde

Kovo 7 d. — Hartfordo lietuvių skautijos Kaziuko mugė Švč. Trejybės parapijos salėje. Atidarymas tuoj po 9 val. r. Šv. Mišių.

Los Angeles

Kovo 7 d.— Ramiojo vandenyno rajono skautų ir skaučių Kaziuko mugė Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos kieme ir salėse.

New Yorke

Kovo 7 d. — New Yorko skautų Kaziuko mugė vyks Kultūros židinyje. Prasidės 12 val. šv Mišiomis. Atidarymas tuoj po Mišių.

Toronto

Kovo 7d. — Toronto skautų ir skaučių Kaziuko mugė Prisikėlimo parapijos salėse.

Washington, D.C.

Kovo 21 d. — Kaziuko mugė nuo 1 iki 4 val. p.p. vyks St. Elizabeth's school, Rockwell, MD.

KAZIUKO MUGĖ

Clevelande

Vasario 28 d.— Clevelando lietuvių skautijos Kaziuko mugė Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje.

SVEIKINA SESĖS IŠ TĖVYNĖS

Mes, Kauno „Aušros" draugovės vyresniosios skautės, susirinkusios skaučių Susimąstymo dieną, jungdamosi mintimis su jumis, minėjome Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, Vasario šešioliktąją, artėjančią Lietuvos skautų globėjo šv. Kazimiero dieną, kovo ketvirtąją.

Norėdamos jaustis kartu su jumis, sveikiname jus ir siunčiame nuoširdžiausius linkėjimus.

Mūsų skautiška draugystė niekad nenutruks! Lietuvos skaučių seserija buvo, yra ir bus!

Budime!

„Aušros" draugovės sesės

„LITUANICOS" TUNTO JUBILIEJUS

„Lituanicos" skautų tuntas šįmet švenčia 50 metų jubiliejų. Sukaktuvinė vakaronė ir pokylis š.m. spalio 2 d. vyks Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL. Numatomos ir mažesnės vakaronės Jaunimo centre ir PLC, Lemonte. Sekite pranešimus spaudoje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktore – **Danutė Bindokienė**

Administratorius – **Valentinas Krumplis**

Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S.Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd. St.
Tel. 773-735-7709

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S.Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E.Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

Š.m.Lietuvos Nepriklausomybės — Vasario 16-osios apeigos prie Signatarų rūmų Vilniuje. Nuotr. V. Vepšto

NUOLATINIO LIETUVOS ATGIMIMO DIENA

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio kalba iš Signatarų namų balkono š.m. vasario 16 d.

Vasario 16-oji — ypatinga diena. Kiekviena diena turi savo kažkokį vaizdą: tai debesuotą, tai saulėtą, tai snieguotą, tai paukšteliams čiulbant. Tačiau ši diena turi visai kitokį turinį, negu šiaip jau kalendoriaus diena, kurią nuspalvina metų laikas, oras ar dar kas nors. Ši diena mums yra Lietuvos idėjos diena, Lietuvos nuolatinio atgimimo diena. Susirenkame prie šio namo, kur čia pat esančiame istoriniame kambaryje Lietuvos Taryba 1918 metais vasario 16 d. pasirašė ir per „Lietuvos aidą" paskelbė pasauliui apie Lietuvos valstybės atkūrimą. Ir Vasario 16-oji eina per mūsų istoriją, kaip žibintas, kaip gairė, kaip vedanti žvaigždė.

Galime tiek daug prisiminti apie Vasario 16-ąją ir po 1918 metų, kai Lietuvą ištiko nelaimės — dvi okupacijos. Žinome, kad Lietuva priešinosi. Ir Lietuvos pasipriešinimui atėjo tas momentas, kai buvo vilties, kad galbūt, karui baigiantis, tauta galės vėl tarti savo žodį. Ir taip, kaip tada, po 1918 metų vasario 16-osios, reikėjo pašaukti savanorius apginti valstybės idėją ir besikuriančią valstybę, taip dabar Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo komitetas pogrindyje ir įgaliotas generolas Povilas Plechavičius 1944 metų vasario 16-ąją, paskelbė savanorių šaukimą į Lietuvos kariuomenę. Į kariuomenę, kuri neturėjo būti siunčiama niekur kitur už Lietuvos ribų, tiktai ginti Lietuvos teises, kai bus galimybė ir kai bus reikmė. Juk buvo daug jėgų, ginkluotų ir pačioj Lietuvoj slankiojančių, kurios taikėsi sumaišties akimirką, jeigu susirems Vakarų ir Rytų kariuomenės, užgrobti Lietuvą. Tam reikėjo lietuviškos jėgos, tam Vasario 16-tą dieną buvo paskelbtas generolo P. Plechavičiaus atsišaukimas ir pogrindinis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto paraginimas eiti savanoriais. Prisimintina, kad, kuomet metais anksčiau vokiečiai skelbė mobilizaciją į esesininkų diviziją, tai Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas pasakė: neiti! Ir lietuviai nėjo, boikotavo, patyrė represijas, buvo uždarytos aukštosios mokyklos, persekiojama inteligentija — bet nėjo! O dabar komitetas pasakė — eikit! Ir ėjo tūkstančiai, 20,000 vyrų per savaitę stojo į Lietuvos kariuomenę. Štai ką reiškia moralinė politinė valia ir pasitikėjimas vadovybe. Ir štai ką reiškia supratimas: esam valstybė — turim kariuomenę. Norim būti valstybė — turim kurti kariuomenę.

Tada tas baigėsi tragiškai. Tačiaų Vasario 16-osios idėja eina toliau. Ir 1949 metais Vasario 16-ąją Lietuvos partizanų vadai, — apygardų vadai sudarė Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio tarybą ir prezidiumą. Tada jie surašo, pasirašo ir palieka Deklaraciją apie Lietuvos laisvės kovą ir būsimą laisvą Lietuvą, kai okupantas pasitrauks. Paskelbiama labai aiškiai: vienintelė teisėta valdžia Lietuvoje yra Lietuvos Laisvės kovos sąjūdis! Jo taryba, prezidiumas ir prezidiumo pirmininkas Jonas Žemaitis Vytautas, kuris, okupantams traukiantis, taps laikinuoju Lietuvos prezidentu, kol bus surengti laisvi demokratiniai rinkimai.

Štai tą datą ir dokumentą mes prisimename šiandien, nes sukako 50 metų nuo to įstabaus, kad ir pogrindinio, dokumento, tačiau išreiškiančio tautos valią: būti laisviems, turėti savo valstybę. Ir vėl Lietuvos kariuomenė, kovojanti miškuose už Lietuvą, skelbia tautos ir valstybės vardu, kad taip turi būti.

Ir šiandien, minėdami tos datos, tos Deklaracijos 50-dešimtmetį, kartu su pagrindine 1918 metų Deklaracija, galime prisiminti dar vieną Vasario 16-ąją, kuriai šiandien sueina 10 metų. Tai Lietuvos Sąjūdžio Vasario 16-osios Deklaracija, priimta Kaune 1989 metais, ir priesaika, kurią davė tuomet Lietuvos Sąjūdis, paskelbęs, jog mūsų tikslas — laisva Lietuva, jog 1918 metų Vasario 16-osios Deklaracija, kaip valstybės teisės aktas, tebeturi visišką savo galią, ir kad Lietuva eis į Nepriklausomą būvį, į Nepriklausomybę!

Štai 50 metų ir 10 metų taip pat yra mūsų Vasario 16-osios gairės. O tai, kas įvyko prieš 50 metų, mes Lietuvos Seime, kuris vienintelis įgaliotas tautos vardu priimti įstatymus, visai neseniai padarėme ir Lietuvos valstybės įstatyminiu teisiniu dokumentu. Taigi partizanų Deklaracija yra Lietuvos valstybės deklaracija — taip, kaip jie tada suprato, teisingai suprato, ir mes tą Lietuvos Seime įstatymu įtvirtinome.

Prieš dešimtmetį čia irgi buvo daugybė žmonių. Minėjome Vasario 16-ąją. O po to buvo švarbių ir pakilių, ir skaudžių įvykių, buvo Kovo 11-oji ir jos išmėginimas — Sausio 13-osios žudynės. Kaip mes atsakėme į tą smurtą ir žudynes? Mes atsakėme visos Lietuvos balsavimu, plebiscitu už pirmąjį Konstitucijos straipsnį, kad Lietuva yra Nepriklausoma demokratinė respublika! Tai buvo nepaprastas visuotinis balsavimas, neregėtas ir nesitikėtas.

Po to, kai priešininkai bandė mums įrodyti: „Štai į ką veda jūsų nepriklausomybė! Ji veda į nelaimes, į kraują, į mirtį veda!" Žmonės atsakė „Ne! Tai jūs sėjat mirtį! O mes dirbame savo tėvynei, mes einam balsuoti". Ir vasario 9-ąją, nes tokia diena buvo parinkta, įvyko visuotinis balsavimas dar kartą už nepriklausomą Lietuvą. Savaitę prieš Vasario 16-tą. Kad būtų suspėta ir suskaičiuoti, ir paskelbti, ir kad pasaulyje nuskambėtų: štai ką mums reiškia Vasario 16-oji! Ir reikš visada! Štai kodėl mes čia susirenkame, kodėl tai išgyvename ir žvelgiame į ateitį.

Nepriklausomybė! Ji yra. Bet ji nuolat išmėginama. Yra daugybė tarptautinių ir vidinių frontų, kuriuose turime stovėti. Štai ką tik Vilniaus arkikatedroje arkivyskupas pasakė tvirtą ir griežtą pamokslą. Jis pasakė, kad didžiausią rūpestį ir baimę kelia padėtis mokyklose. Štai kur vidinis dvasinis frontas vardan būsimos Lietuvos: ar ji tikrai bus nepriklausoma? Ar tikrai ji bus tvirta, valinga ir sveika? Yra daug puikių mokytojų, kurie atidavė jaunimui savo gyvenimo jėgas. Juos reikia sveikinti ir padėkoti už tai, ką jie iki šiol padarė. Bet šis egzaminas dar neišlaikytas dėl tų visų įtakų ir pagundų, kurios nūnai skverbiasi ir veržiasi į mokyklą.

Žinoma, turime ir kitų išmėginimų. Turime susivokti, rasti savyje santūrumo ir „gerklės pilstukui", ir atsparumo „proto pilstukams" , kurių tiek daug patiria mūsų visuomenė. Ne visi atsilaiko. Ir tarptautinėje plotmėje turime nepriklausomybės išmėginimus, kai bandoma apriboti mūsų laisvę. Tai mūsų nepriklausomos pasirinkimas, kaip mes norime gyventi, su kokiomis valstybėmis norime draugauti, į kokias tarptautines saugumo organizacijas norime jungtis.

Yra politinė nepriklausomybė, kurią turime. Yra dvasinė nepriklausomybė, kuri vis dar išmėginama. Yra energetinė nepriklausomybė, kurią dar turime pasiekti. Tą matome kasdieną. Ir turime suprasti: pasieksime, jeigu turėsime dvasinę nepriklausomybę, jei turėsime nepriklausomą, tvirtą politiką.

Šventė yra šventė, bet sykiu ir žvilgsnis į ateitį, ir suvokimas uždavinių, kuriuos turime spręsti visi kartu, kaip visuomenė, kaip tauta, suprasdami, kurie uždaviniai yra patys svarbiausi. O visa kita lengviau išspręsime.

PAGERBTI PREMIJŲ LAUREATAI

Vilniaus rotušėje vasario 15 d. iškilmingai apdovanoti 1998 metų Nacionalinių kultūros ir meno premijų bei Jono Basanavičiaus premijos laureatai. Iškilmėse kalbėjo Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, kultūros ministras Saulius Šaltenis, Nacionalinių kultūros ir meno premijų komiteto pirmininkas poetas Sigitas Geda.

1998 metų Nacionalinės premijos įteiktos kompozitoriui Vidmantui Bartuliui už koncertą fortepijonui ir simfoniniam orkestrui, operą „Pamoka" bei styginių kvaretą „O mieloji", dailininkui Feliksui Jakubauskui už pastarųjų metų penkis tekstilės kūrinius, fotomenininkui Algimantui Kunčiui už kūrinių ciklą „Tolių vaizdai" ir kūrinių ciklo „Susitikimai" parodinį projektą, poetui Marcelijui Martinaičiui už poezijos rinktinę „Sugrįžimas" ir poezijos rinkinį „Atrakinta", literatūros kritikui Donatui Saukai už monografiją „Fausto amžiaus epilogas", dailininkei keramikei Aldonai Šaltenienei už daugiafigūrinę keraminę instaliaciją „Puota" ir juodosios keramikos instaliaciją „Palikimas", Lietuvos televizijos laidos „Būtovės slėpiniai" kūrybinei grupei — Alfredui Bumblauskui, Edvardui Gudavičiui, Algimantui Galiniui ir Albertui Žostautui.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus premijos laureatams įteikė atminimo medalius ir diplomus. Kreipdamasis į laureatus ir iškilmių dalyvius, prezidentas V. Adamkus sakė: „Dėsninga, kad šie Nacionaliniai apdovanojimai įteikiami Vasario 16-osios išvakarėse. Juk kultūros kūryba labiau nei kas kita įprasmina savarankišką tautos gyvenimą, įprasmina Lietuvos nepriklausomybę. Jūsų darbai sergsti bei ryškina universalius tautos būties metmenis, stiprina dvasines šiuolaikinės lietuvių visuomenės gyvenimo atramas. Jūsų kūriniai — tai tikros ir pastovios vertybės permainingoje, dažnai moralinius orientyrus prarandančioje dabarties tikrovėje. Tad teikiamos premijos yra ne tik Jūsų kūrybos, bet ir taurios žmogiškosios laikysenos pelnytas įvertinimas".

Kasmetinė Jono Basanavičiaus premija skirta etnologinei profesorei Angelei Vyšniauskaitei, dėl ligos negalėjusiai dalyvauti iškilmėse. Apie laureatės mokslinę veiklą ir nuopelnus kalbėjo Kultūros ministerijos vyriausioji specialistė Irena Seliukaitė. (Elta)

Danutė Bindokienė

Lietuva: kova tarp Rytų ir Vakarų

Kone visi žinome, kas atsitiko, kai pasakos katinėliui, lietingą dieną darže belandžiojant, ant uodegos užkrito nulūžęs kopūsto lapas. Išsigandęs ne tik jis pats pabėgo, bet įtikino kitus žvėris, kad „dangus griūva". O tie, baimės genami, atsidūrė dideliame pavojuje. Tą primena ir šiuo metu besklindančios žinios iš Lietuvos, tik, deja, tai ne pasaka.

Jau kuris laikas kažkas stengiasi įtikinti ir gyventojus savo krašte, ir užsienį, kad Lietuvos vyriausybė daro pavojingus sprendimus, joje vyrauja nesąžiningumas, savanaudiškumas, vienų kitais nepasitikėjimas ir apskritai tokia veikla stato į pavojų valstybės ateitį. Nesulaukusi net dešimtmečio nuo nepriklausomybės paskelbimo, Lietuva atsidūrė „giliame vandenyje" ir galbūt jau pradeda skęsti. Nors krikščionys demokratai ir konservatoriai tebesudaro daugumą vyriausybėje ir sausio mėnesį atnaujino koalicijos pažadus, bet pačių konservatorių tarpe vis labiau išryškėja trintis.

Bet iš tikrųjų Lietuva yra tapusi savotišku kovos lauku tarp Rytų ir Vakarų, o „fronto linija" yra energetika — nafta, elektra ir pan. Žinoma, tai tik ledkalnio viršūnė. Kas slepiasi jo apačioje, galima vien spėlioti. Tačiau nejaugi Lietuvos vyriausybės žmonės yra per daug trumparegiai ir to nemato? Užuot dėję pastangas problemas išspręsti, tebesikivirčija tarpusavyje?

Pastaruoju metu dažnai randame užuominas apie „lemtingąjį trikampį", sudarytą iš Seimo pirmininko, premjero ir prezidento. Įtaigojama, kad ministras pirm. Vagnorius yra labiau prezidento Adamkaus, kaip konservatorių partijos vado Landsbergio įtakoje. O šiomis dienomis (kovo 1 d.) net nueita taip toli, kad premjeras užsiminė apie pasitraukimą iš savo pareigų. Žinoma, tai reiškia, kad ir visa jo vadovaujama vyriausybė subirtų. Kas paimtų valdžią į savo rankas — tai jau kitas reikalas. Premjeras motyvuoja savo ketinimus jam pareikštu nepasitikėjimu dėl keblumų energetikos srityje, ypač Baltarusijos skola Lietuvai už elektros energiją ir nesutarimai Mažeikių naftotiekio klausimais. Juk dėl tos priežasties ir centristai atsaukė savo narį, Aplinkos ministrą Algį Čapliką iš vyriausybės.

Besialkiūniuodami: kas pirmesnis, kas populiaresnis, kas geresnis, valdančiųjų partijų nariai, atrodo, pameta iš akių pagrindinį dalyką — kaip tie nesutarimai atrodo užsieniui. Šiuo kritišku metu, kai Lietuva žvalgosi į NATO ir į Europos Sąjungą, kai stengiasi sukurti kuo teigiamiausią įvaizdį, kad yra demokratiška, pastovi, valstybė, visu veidu atsikreipusi į Vakarus, staigas pastangas savanoriškai sviedžia į sąvartyną ir, nepagalvodama apie galimas pasekmes, užsiima partijų bei asmenų ambicijų iššauktais ginčais.

Jeigu visi Seimo bei vyriausybės (ir visi partijų) nariai būtų priversti paskaityti nelabai senų laikų Lietuvos istoriją, joje rastų, kas atsitiko pirmosios nepriklausomybės laikais, kai lietuvių tautos vidaus politika atsidūrė ant netvirtų pamatų. Suirutės ir perversmai, įvykę, galima sakyti, vos valstybei atsistojus ant kojų, gero įspūdžio užsieniui tikrai nepadarė. Žinoma, pasekmės nebuvo per skaudžios, bet vien dėl to, kad pasaulis tuo metu turėjo didesnių problemų, ypač dėl Hitlerio politikos, o vėliau — Antrojo pasaulinio karo pradžios. Visuotinėje maišatyje mažos Lietuvos vidaus gyvenimo ir valdymosi nenuoseklumai buvo mažiau pastebimi. Ilgainiui ir pati Lietuva atsidūrė okupantų glėbyje.

Šiandien galime tik spėlioti, kas kaišioja pagalius į Lietuvos vežimo, nukreipto NATO narystės ir Europos Sąjungos link, ratus. Tačiau nėra abejonės, kad jie kaišiojami. Ar tik tie „pagaliai" importuojami iš Rytų, ar tik jie ne rausva spalva dažyti? Juk Maskva labiausiai protestuoja dėl Lietuvos narystės NATO. Lietuva deda daug pastangų, kad išpildytų visus, su ta naryste susietus, reikalavimus. Vis tik valstybės vidaus santvarkos nepastovumas yra raktas, kuriuo galima ilgam laikui užrakinti Lietuvos duris į NATO ar kurią kitą vakarietišką sąjungą. Kas tą raktą savo rankose laiko — arba kas norėtų turėti? Kas yra tikrieji Lietuvos progreso griovėjai — arba kas mielai matytų to progreso griuvėsius?

Kol kas prezidentas Adamkus vis dar yra populiariausias žmogus Lietuvoje. Juo tauta labiausiai pasitiki, bet ir jį stengiamasi kiek galima giliau įklampinti į vis skystesnį vidaus nesutarimų purvą. Reikia tikėtis, kad jo patirtis ir jau parodytas įžvalgumas įves kiek pastovumo į šią padėtį.

SU PALAPINE Į LABRADORĄ

GRAŽINA KRIAUČIŪNIENĖ

Nr. 15 Tęsinys

Švyturys pastatytas 1850 metais, 109 pėdų aukščio, dar ir šiandien naudojamas. Pradžioje švyturiui buvo vartojama banginio alyva. Šiandien pervesta į elektrą. 1920 m. sargo namelis suremontuotas. Šiandien švyturys laikomas provincijos istorine vieta, turi muziejų, suvenyrų krautuvėlę. Mums čia besidairant, atvyko turistų autobusas, tai greit sukomės pirkti suvenyrus, kol atvykę nesugužėjo į šią mažą krautuvėlę.

Porą mylių už Point Amour mažame namelyje yra Labrador Straits muziejus. Čia sutelkti eksponatai parodo gyvenimą šioje vietovėje per pastutinius 150 metų. Labiau išryškinama moters rolė. Surinkta daug buitinių reikmenų. Muziejaus prižiūrėtoja kai kuriuos pati savo laiku naudojo ir galėjo smulkiau paaiškinti. Pvz., man buvo neaišku, kodėl, du kibirus nešdama, moteris ant kibirų uždėjusi rėmą, kad kibirai nešami atokiau nuo kūno. Ji sakė, kad, taip kibirus nešant, jie būna daug lengvesni. Sunku suprasti tokią fiziką, bet eksperte patikėjau. Grįžus namo, šį fenomeną papasakojau draugei, kuri kažkada irgi daug kibirų nešiojo. Ji pritarė, kad, taip kibirus nešant, būna perpus lengviau.

Sustojome Northern Lights viešbutyje užvalgyti ir suvenyrų prisipirkti. Labai norėjau vaikaičiams marškinėlių gauti, bet jų dydžio čia nebuvo, tai tik Romas ir aš pasipuošėme Labrador suvenyriniais marškiniais. Saulėta. Važiuojame į keltą. Vakar čia atvykus, nebuvo galima įsidėmėti aplinkinių ženklų, tai važiuodami spėliojame, kur įvažiuoti į kelto prieplauką. Nužiūrėję nusileidimą iki vandens, pasukome. Ne ta vieta, nes čia grandinė per kelią. Paėjus iki prieplaukos, toliau mačiau kitą prieplauką. Kelias siauras, Romas nutarė atbulas iki pagrindinio kelio išvažiuoti, o aš nusprendžiau į kalną pėsčia eiti, nes per baisu „Avine" sėdėti, tokiu keliu taip važiuojant. Pavažiavus toliau, kelias nusileido iki kelto prieplaukos. Iki išplaukimo turime per pusantros valandos, tai neskubėdami informacijos centre nusipirkome rezervuotus bilietus. Čia taip pat buvo suvenyrų krautuvėlė, kurioje pasisekė gauti vaikaičiams marškinėlius. Šalia mažas namelis, kuriame pagyvenęs vyras pardavinėja savo žmonos ir dukros megztus nertinius.

Belaukdami kelto, pamatėme, kad prieš mus sunkvežimis iš South Dakota. Romas nuėjo susipažinti, o aš įnikus į knygą. Abu šoferiai smagiai šnekučiavosi, kol atplaukė keltas ir galėjome įvažiuoti ir pasiruošti plaukimui. Išplaukti vėlavome ir tik 7 val. p.p. Newfoundland laiku pajudėjome. Plaukiant, atpliekėme Scrabble: R. — 217, G. — 271.

Įplaukėme į St. Barbe 9 val. vakare. Visi restoranai uždaryti. (Visų aplinkinių užkandinių laiką patikrinau, prieš išplaukiant.)

(Bus daugiau)

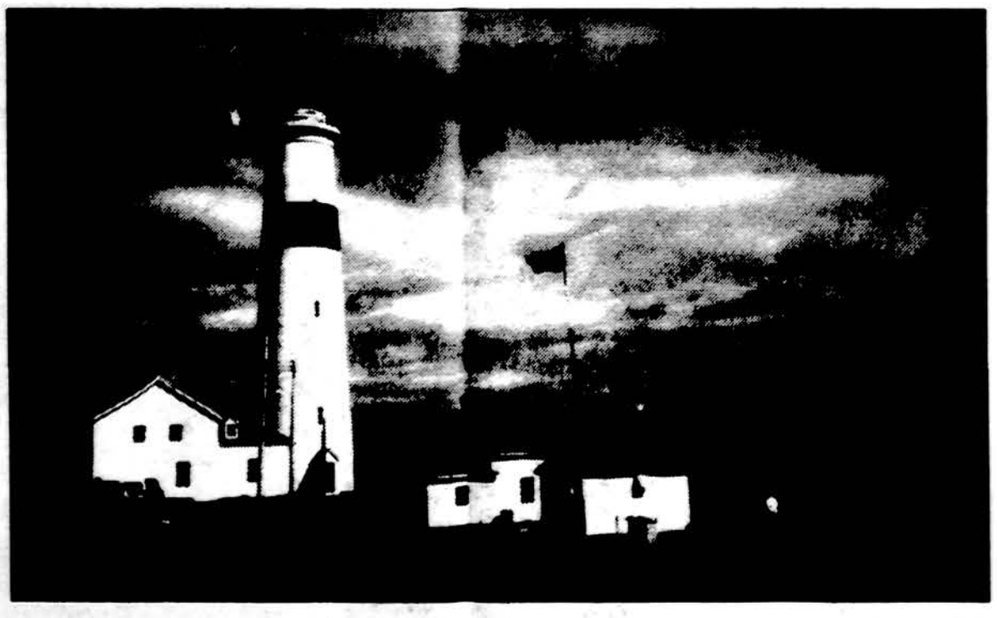

Point Amour švyturys.

Dovas (iš kairės), Vija ir Kovas džiaugiasi Dainavos malonumais.

DIREKTORIŲ TARYBOS POSĖDIS DAINAVOJE

Vasario 6 d., rytui brėkštant, mudu su Audriumi patraukėme iš Čikagos Dainavos stovyklos link, į direktorių tarybos posėdį. Netrukus patekėjo saulė. Oras kelionei buvo puikus ir po trijų su puse valandos įsukome į Dainavos pušyną. Storoka sniego danga, kuri prieš keletą savaičių buvo užklojusi Dainavą, jau buvo dingusi. Kur ne kur dar buvo matyti nuo saulės pasislėpę balto sniego lopai. Nors dar tik vasario mėn. pradžia, tačiau norėjosi tikėti, kad pavasaris ir Dainavos gamta atbunda naujam, 42-ram stovyklavimo sezonui.

Atsirado ten ir Marius Laniauskas iš Clevelando, o iš Detroito atvyko Kastytis Giedraitis, Kastytis Karvelis, Vytas Petrulis ir Vitas Underys. Posėdžio darbotvarkė labai plati. Ją kruopščiai parengė tarybos sekretorius Vitas Sirgėdas. Deja, gaila, kad jis po 9 metų labai sąžiningo darbo atsistatydina iš direktoriaus pareigų. Tarybos vardu nutarta jam pareikšti padėką.

Pirmininkui Vytui Petruliui vadovaujant, prasidėjo pateiktos darbotvarkės svarstymas. Atrodo, kad visi šio posėdžio dalyviai atsivežė su savimi marias laiko; niekas niekur neskubėjo ir stengėsi visus klausimus nuodugniai apsvarstyti. Daugelis vasaros stovyklautojų, vadovų bei Dainavos lankytojų dažnai net nepagalvoja, kiek rūpesčių ir darbų darbelių reikia atlikti prieš stovyklavimo sezono pradžią. Juos reikia aptarti, nustatyti pirmumo eilę ir įvykdyti, atsižvelgiant į kasos stovį.

Po sėkmingų Dainavos stovyklos keturiasdešimtmečio koncertų ir jai organizuotų vajų, kasa gerokai pasipildė, tačiau ir atliktų darbų gausa nei kiek nesumažėjo. Štai bent dalis tų darbų, kuriuos taryba nutarė atlikti dar prieš stovyklavimo sezoną. Septinę sistemą, kuri buvo pradėta tvarkyti pereitą rudenį, reikia užbaigti. Išlieti asfalto dangą apie Dr. Adolfo Damušio namus, sporto aikštėje ir septinės sistemos išraustose vietose. Įdėti naujas grindis. Įrengti prausyklą valgyklos pastate ir sutvarkyti elektros liniją. Dr. Adolfo Damušio name atnaujinti prausyklas ir t.t. Visa eilė darbų šiame posėdyje dar nebuvo patvirtinta, nes norima gauti jų apytikslė kaina.

Vasarą, stovyklavimo sezono metu, reikalinga pasamdyti vieną ar du asmenis, kurie atliktų stovyklos valymo ir švaros darbus. Suinteresuoti prašomi kreiptis pas Vytą Petrulį, tel. 734-953-9182. Taura Underienė, kuri yra daug širdies parodžiusi Dainavai, siūlėsi rūpintis Dainavos švara ir tvarka. Taryba įgaliojo Kastytį Giedraitį ir Vytą Petrulį su ja susitarti.

Stovyklos nuomą stovyklaujančioms grupėms nutarta palikti tą pačią, kaip ir pereitais metais.

Buvo siūloma biblioteką suorganizuoti į spintas ir perkelti į konferencijos kambarį, užleidžiant dar vieną kambarį stovyklautojams. Šiuo planu pasirūpins Vitas Underys.

Stovyklos metinė šventė numatoma liepos 25 d. Tuo metu yra kviečiamas Dainavos stovyklos rėmėjų metinis suvažiavimas. Jame bus renkami šeši tarybos nariai trejiems metams. Tie, kuriems Dainava yra artima ir miela, kurie norėtų savo darbu prisidėti prie jos klestėjimo, prašomi pasiūlyti savo kandidatūrą, skambinant Broniui Polikaičiui tel. 708-598-6802. Iš tikro būtų labai miela sulaukti tokių savanorių.

Žvelgiant į šio posėdžio eigą, mane džiugina tai, kad įvairių darbų projektų atlikimui ar jų planavimui bei informacijų surinkimui nei vienas posėdžio dalyvis nepareiškė neigiamo atsisakymo. Visus jungė ta pati meilė Dainavai.

Bronius Polikaitis

ČIKAGOS LITUANISTINĖ MOKYKLA JAUNIMO CENTRE

Šiuose pastatuose lituanistinė mokykla pradėjo veikti nuo jų pastatymo metų. Tuo metu Marquette Parko apylinkėje veikė net trys lituanistinės mokyklos: Švč. M. Marijos Gimimo parapijos ir Kristijono Donelaičio pradžios bei aukštesnioji McKay — miesto pradžios mokykloje.

Laikui bėgant, mokinių skaičiui sumažėjus visose mokyklose, iškilo reikalas taupumo sumetimais ieškoti išeities. Mokyklų tėvų komitetai nusprendė, kad ekonomiškiausiai bus galima išsilaikyti, perkėlus į Jaunimo centrą.

Šiais metais, Lietuvos Vyčiai pagerbė Čikagos lituanistinę mokyklą, kuriai vadovauja Jūratė Dovilienė. Norint daugiau patirti apie šią mokyklą, buvo pateikta keletą klausimų.

— Jūs buvote pirmoji šios sujungtos mokyklos vedėja. Kas Jus įtraukė į šį darbą?

— Šioje mokykloje dirbu jau nuo 1992 metų rugsėjo mėn. Buvau pakviesta komisijos narių, kurie rūpinosi lituanistinės mokyklos likimu šioje apylinkėje.

— Vadovauti mokyklai reikia sumanumo ir taip pat turėti mokyklinį pasiruošimą.

— Gimiau Vokietijoje, būdama 6 metų su tėvais atvykau į Ameriką. Lankiau lituanistinę mokyklą Aušros Vartų parapijoje, gimnaziją ir universitetą, gaudama magistrės laipsnį iš logopedijos. Tai mokslas, kuris padeda atsilikusiems kalboje vaikams bei suaugusiems po smegenų sužalojimo tarti teisingai žodžius. Aštuonerius metus mokytojavau Dariaus-Girėno lituanistinėje mokykloje, kuri veikė Jaunimo centre.

— Kiek metų vadovaujate šiai mokyklai ir kaip sekasi būti jos direktore?

— Su šia mokykla dirbu jau 7 metus. Darbas yra dėkingas, nes jaučiu, kad padedu jaunimui išlaikyti lietuviškumą, tautos papročius ir įdiegti meilę tėvų, senelių gimtajam kraštui.

Geriausi mokyklų vedėjai vieni negali atlikti apsiimtų pareigų be talkininkų, mokytojų ir tėvų komitetų.

— Kiek turite mokytojų ir iš kur juos surinkote?

— Mokykloje mokytojauja 25 mokytojai, kurie moko 160 moksleivių. Turiu mokytojus iš senųjų lituanistinių mokyklų, naujai baigusių Čikagos Pedagoginį lit. institutą ir neseniai atvykusių iš Lietuvos. Kai kurie mokytojauja daug metų, pvz., Juozas Plačas, Nijolė Pupienė ir Rūta Jautokienė — po daugiau kaip 25 metus.

— Lietuvos Vyčių organizacija pagerbė Jūsų vadovaujamą mokyklą. Kodėl?

— Šiais metais pagerbimas teko Čikagos lituanistinei mokyklai, veikiančiai Jaunimo centre tik todėl, kad ji yra vienintelė mokykla miesto ribose ir apjungia senesniųjų bei neseniai atvykusių emigrantų vaikus. Man teko garbė priimti šį pagerbimą kaip mokyklos direktorei. Tai įvyko Martinique pokylių salėje vasario 7 dieną, dalyvaujant daugiau kaip 350 asmenų. Šią šventę suruošė vidurio rajono Lietuvos Vyčių apygarda, dedanti daug pastangų Lietuvos vardo skleidimui, pagalbai. Vyčiai teikia piniginę paramą studentams. Lituanistinės mokyklos mokytojai, tėvų komiteto nariai ir mokiniai yra dėkingi Lietuvos Vyčių organizacijai už jų darbų įvertinimą.

— Iš kur gaunate šiai mokyklai mokinių?

— Prieš kelerius metus mokinius atsiųsdavo ankstyvesnės emigracijos tėvai, kol jie gyveno Marquette Parko apylinkėse. Daugumai išsikėlus į tolimus priemiesčius, mokinių skaičius žymiai sumažėjo. Lietuvai atgavus nepriklausomybę prasidėjo naujos kartos emigrantų važiavimas iš Lietuvos. Šiuo metu du trečdalius mokinių sudaro neseniai atvykusių vaikai. Jų tarpe yra asmenų, kurie turi mokytojų diplomus ir dirba mūsų mokykloje. Džiugu, kad ir naujoji emigrantų karta neleidžia savo vaikams užmiršti lietuvių kalbos ir papročių.

— Papasakokite plačiau apie mokyklą.

— Mokyklą lanko 160 mokinių ir turime 15 klasių. Mokiniai yra nuo 3 iki 15 metų amžiaus. Pradedame pritrūkti klasių. Jeigu jų daugiau neatsiras, keletą vyresnių klasių reikės panaikinti. Jaunimo centro administracija deda pastangas mūsų reikalavimus patenkinti.

— Kokius kitus užsiėmimus turite šioje mokykloje, šalia pagrindinių lituanistinių žinių?

— Kiekvieno skyriaus mokinius šokti tautinius šokius moko ilgametė tautinių šokių mokytoja Nijolė Pupienė. Jai talkina Eglė Paulikienė, o akordeonu groja Algis Zaboras.

Dainavimo moko energingoji mokytoja — Dalia Gedvilienė. Ji yra suorganizavusi ir šios mokyklos jaunų dainininkų chorelį ir retkarčiais pasirodo lietuvių renginiuose. Ji, jos vyras inžinierius ir jų vaikai atvyko į šį kraštą tik prieš kelis metus.

Dvasinį auklėjimą atlieka seselės-vienuolės, atvykusios neseniai iš Lietuvos, tai seselė Aušra Adomaitytė ir seselė Laima Kabišaitytė.

Tautodailės moko Rūta Mockuvienė.

Tvarkos ir drausmės prižiūrėtoja yra skautų vadovė Marytė Utz, turinti didelį patyrimą jaunimo vadovavime.

Tėvų komiteto pirmininkė yra Dalia Badarienė ir jos padėjėja Daiva Miliūnienė.

Mokyklos sekretorė yra Jūratė Grybauskienė, o mokyklos administratorė ir įvairių reikalų vedėja yra Virginija Bužėnienė.

Kapeliono pareigas eina kun. Juozas Vaišnys, SJ.

Spaudos korespondentas ir laikraštėlio „Tėvynės žvaigždutė" redaktorius, spausdinamo „Draugo" dienraštyje, yra Juozas Plačas.

Atskirų skyrių mokytojai paruošia savo mokinius įvairių švenčių minėjimams.

— Kaip ilgai išsilaikys Čikagos lituanistinė mokykla Jaunimo centro patalpose?

— Jaunimo centro patalpose lituanistinė mokykla pradėjo savo mokslo metus 1957 metų rugsėjo mėn. Lituanistinis švietimas šiame lietuvybės švyturyje vyksta jau 42 metai. Nieko nėra amžina. Mokyklos išsilaiko tiek ilgai, kol turi pasišventusių mokytojų, susipratusių tėvų ir mokinių.

Kaip anksčiau minėjau, bent šiuo metu mokinių skaičius didėja ir patalpos darosi per mažos. Kas mūsų laukia ateityje, palieku Dievo žiniai. Šioje Čikagos lituanistinėje mokykloje einu direktorės pareigas jau septynerius metus. Tariu nuoširdžiausią ačiū tėvams jėzuitams, įkūrusiems šį švietimo židinį, Jaunimo centro administracijai, mokytojams, tėvų komiteto nariams, tėvams, mokiniams ir daugeliui kitų asmenų, vienu ar kitu būdu prisidėjusių prie šios lituanistinės mokyklos išlaikymo. Tik bendromis jėgomis dirbdami, pajėgsime įžengti į 21 šimtmetį.

Kalbėjosi
Antanas Paužuolis

Čigonėlė (mokytoja Vilija Aukštuolienė) su ketvirto skyriaus mokiniais per Čikagos lituanistinės mokyklos Užgavėnių šventę. Nuotr. **Dalios Badarienės**

Čikagos lituanistinėje mokykloje – Užgavėnės. Mokyklos vedėja Jūratė Dovilienė savo mokiniams dalina saldumynus.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokinė Živilė Bielskutė per Vasario 16-osios minėjimą skaitė pranešimą.

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Ofl. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASYS CONSTRUCTION
Staliaus darbai, rūsių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokšti ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S.Benetis, tel. 630-241-1912.

Parduodu Cadillac'87 m., 4 durų, gerame stovyje.
$3500. Kreiptis:
tel. 708-656-2233

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėsime parduoti, suremontuoti arba pigiai nupirkti automobilį mūsų aikštelėje arba auto-varžytinėse. Padėsime persiųsti automobilį, motociklą ar komercinę siuntą į Lietuvą. Reikalingas skardininkas.
Tel. 708-201-8586.

Parduodami mieg. ir valg. kamb. baldai bei įvairūs namų reikmenys.
Tel. 708-656-1293

60 metų moteris lietuvė ieško darbo prie vyresnio amžiaus žmonių, ligonio. Gali prižiūrėti vaiką, turi geras rekomendacijas. Skambinti Julijai: 708-597-3047

Pinigai, siuntiniai, persikraustymas į Lietuvą per TRANSPAK.
Tel. 1-773-838-1050
Lemont, IL - sekmadieniais

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 590-8205
(708) 425-7160
RIMAS L.STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkt išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Reikalingi darbininkai namų vidaus remontui.
Pradžiai $7 į val.
Tel. 1-815-243-2939

MAKE MONEY with LIFE PLUS
The leading-edge manufacturer of pharmaceutical grade nutritional products!
Looking for serious people who want EXTRA INCOME.
For more info. mail self-addressed envelope, phone number to:
R. Gurevicienė, P.O. Box 997, Elkhorn, WI 53121-0997.

Jūsų namuose atlieku vidaus ir išorės remonto darbus; kloju plyteles, taisau elektrą ir vandentiekį; pilnai įrengiu rūsį; taisau stogo dangą.
Algis, tel. 708-839-8447

Vasario 16-osios minėjimas Čikagos lituanistinėje mokykloje.

SHENANDOAH

Sniegas tirpsta ir aš su šuniu vėl lipu į kalną, kuris stūkso virš mūsų trobos. Čia mano pirma žiema, gyvenant West Virginia. Matau olą — seną anglių kasyklą. Dar ten turbūt yra likę anglių. Bet neišiu. Su anglimis gal ten snaudžia meškos ar gyvatės. Nusileisdamas žemyn, vėl praeinu pro anglių kasyklą ir galvoju apie mano Tėtuko dėdes. Jie pavadintų tą olą „mainais".

Mano Tėtuko dėdės atplaukė į Ameriką 1905 metais. Jie paliko Lietuvą, nes nenorėjo eiti į rusų kariuomenę, į karą prieš Japoniją. Pradžioje dirbo „mainuose". Vėliau jie pradėjo dirbti „kriaučiais". Gyveno Shenandoah, Mahanoy City ir Scranton. Shenandoah jie rado didelę lietuvių koloniją. Tuo laiku Shenandoah kai kas vadino „Amerikos Vilniaus" ir lietuvių sostine Amerikoje.

Shenandoah buvo ir yra svarbi vieta Amerikos lietuviams. Pirma lietuviška parapija Amerikoje buvo Shenandoah. Lietuviška bažnyčia tapo įvairios veiklos centru. Parapijiečiai dalyvavo unijos organizavime. Mišių rinkliava rėmė streiką. Jie suorganizavo orkestrą. Daug lietuviškų laikraščių buvo leista Shenandoah. Kartą daugiau negu 75,000 lietuvių gyveno aplink Shenandoah.

Lietuvių istorija Shenandoah prasidėjo daugiau negu prieš šimtą metų. Kai traukiniai buvo pastatyti, daug lietuvių pradėjo dirbti „mainuose". 1872 metais pirma lietuviška bažnyčia Amerikoje buvo pastatyta Shenandoah. Po penkerių metų lenkai nusavimo Šv. Kazimiero bažnyčią. Lenkai sustabdė parapijoje lietuvių kalbos klases. Lietuviai norėjo turėti lietuviškas Mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje ir pasikvietė kunigą iš Lietuvos. Lenkai pasakė: „Jūsų svečias gali anglis kasti, o ne Mišias skaityti". Lietuviai surinko pinigus naujos bažnyčios statybai — Šv. Jurgio bažnyčiai. Per tą laiką netoli Mahanoy City lietuviai pasistatė savo bažnyčią. Mahanoy City lietuviai taip pat turėjo problemų su lenkais. Kartą buvo iškviesta policija, nes lenkai neleido lietuviams išeiti iš bažnyčios.

Pennsylvanijoje veikė įstatymas, draudžiantis kunigams tvarkyti bažnyčios pinigus. Parapijos „Trustee Board" rinko ir valdė pinigus. Dėl šio įstatymo daug katalikų bažnyčių turėjo problemų. Problemų turėjo ir Šv. Jurgio bažnyčia. Parapijiečiai ginčijosi su kunigais dėl lėšų tvarkymo. Parapijiečiai net buvo užrakinę bažnyčią, kunigo neįsileido. Įsimaišė policija ir galų gale — vyskupas. Vienu metu „Trustee Board" pavertė parapijinę mokyklą cigarų parduotuve ir bilijardų sale, o iš tikinčiųjų reikalavo įėjimo mokesčio.

Šitie ginčai tęsėsi iki 1929 metų. Tuomet parapijiečiai neleido kunigui Karaliui pradėti susirinkimą malda. Jų vadas sakė, kad nereikalinga, nes jis jau trejus metus nėjo sakramentų ir nieko blogo jam nenutiko.

Kunigas Karalius ėjo į teismą, nes parapijiečiai vėl pradėjo užrakinti bažnyčios pastatus ir jo neįsileisti. Reikalas baigėsi, kai Pennsylvanijos valdžia, kardinolo paprašyta pakeisti įstatymą, pakeitė, ir kunigai, o ne parapijiečiai, valdė pinigus.

Prieš keletą metų mūsų šeima aplankė Shenandoah ir Mahanoy City. Pasikalbėjome su lietuviais, kurie dirbo Šv. Jurgio parapijoje. Jie pasakė, kad yra daug lietuvių kilmės žmonių, bet jie jau nebekalba lietuviškai. Shenandoah dar švenčia Vasario 16-ją, būna minėjimai ir įvairūs festivaliai. Tuo metu nebuvo lietuvių festivalio, bet matėme slavų festivalį. Dalyvavo daug žmonių ir mes valgėme bulvinius blynus bei slaviškus valgius.

West Virginijoje nėra lietuvių. Gyvena italai ir slavai, kurie į čia (kaip ir lietuviai į Pennsylvaniją) atkeliavo dirbti kasyklose. Shenandoah ir Mahanoy City atrodo kitaip, negu Reedsville ir Masontown netoli mūsų West Virginijoje. Šiuose miesteliuose yra maži namukai, be kiemų, suspausti, arti vienas kito. Parduotuvės tarp gyvenamų namų. Šie namukai pastatyti bendrovės (kasyklų savininkų), kuri ten apgyvendino darbininkus. Mūsų mieste visai kitaip: namai toliau vienas nuo kito, su kiemais ir daržais.

Shenandoah anglių kasyklos jau uždarytos. Gyventojų mažėja, nes nėra darbų. Kai mano Tėtukas atplaukė į Ameriką, jo dėdė ir dėdės vaikai bei vaikaičiai jau seniai buvo palikę Shenandoah. Dabar Amerikos lietuvių centras yra nebe Shenandoah, bet Čikaga. Kai mano Tėtukas atvažiavo į West Virginia, dėdės jau buvo mirę, o jų vaikai išsisklaidę po kitas valstijas.

Jonas Bird, 15 m.

Rašinys pereitais metais laimėjęs LB Švietimo tarybos skelbto rašinių konkurso 1-ąją vietą.

Tomas Quinn prisideda prie Maironio lit. mokyklos vajaus per „Saulutę", Lietuvos Vaikų globos būreliį padėti vaikams Lietuvoje.

Nuotr. Indrės Tijūnėlienės

PRIEŠ 25-ERIUS METUS TARĖME „SUDIEV" v.s. JUOZEI AUGUSTAITYTEI VAIČIŪNIENEI

Šių metų vasario 28 dieną sukanka 25 metai, kai Čikagoje mirė buvusi LSS-jos Vyriausia skautininkė v.s. Juozė Augustaitytė - Vaičiūnienė, skaute išbuvusi 49 savo gyvenimo metus. Per visą jos 78 metų gyvenimo kelionę ji buvo atsidavusi pamiltam pedagogės ir skaučių vadovės darbui, laisvalaikį (nors jo apsčiai ir nebuvo) skirdama kūrybai — eilių rašymui.

Nuo pat 1925 m., kai ji buvo pakviesta būti Marijampolės mišraus tunto skaučių skyriaus vedėja, vėliau, įsikūrus skaučių tuntui, tuntininke, o dar vėliau, jau išeivijoje tapusi Vyriausia skautininke, vedė skautes „Lietuvos keliu", visu atsidėjimu keldama jų tautinę sąmonę. J. Augustaitytės-Vaičiūnienės įsijungimą skautiškon veiklon apsprendė jos susidaryta nuomonė, kad pedagogės darbas Rygiškių Jono gimnazijoje ir skautiška veikla jos mokinių tarpe tampriai rišis. Tai ir buvo jos didysis, dvilypis rūpestis. Palankiu sutapimu jaunos mokytojos gyvenimo kelyje neatmezgamu mazgu susirišo pedagogės darbas ir skautiška veikla. Jie vienas kitą papildė: padėjo jai pažinti savo mokines, suartėti su jomis Dievo, Tėvynės ir Artimo meilės tarnyboje.

1938 m. jai iš Marijampolės išvykus mokytojauti į Kauną, jos skautiška veikla tęsėsi ir ten. Nenutrūko ji ir vingiuotuose išeivijos keliuose. 1946 m. Augsburge, Vokietijoje, ji išrenkama Seserijos Vyriausia skautininke. Jos kadencijos metu, 1948 m., buvo suruošta III Tautinė stovykla: viena — Mittenwalde, Alpėse, kita Timmendorfe, prie Baltijos jūros. 1949 m., emigracijai pradėjus retinti skaučių vienetus, Scheinfelde ji išrenkama Vyriausia skautininke dar vienai kadencijai. Tenka paminėti, kad tuo metu Skaučių Seserijai priklausė arti 2,500 skaučių.

1950 m., atvykus į JAV-es, šias pareigas perėmė jos pavaduotoja v.s. Ona Zailskienė. Tais metais v.s. J. Vaičiūnienė įsteigė Čikagos skautininkių draugovę, kuri, džiugu paminėti, tebegyvuoja.

Vėlesni mūsų Sesės gyvenimo metai neprigesino įsižiebusios jos skautiškosios gabijos ugnelės. Iki pat mirties ji rūpinosi kiekviena skautiško gyvenimo apraiška, kartkartėmis dalyvaudama vienetų renginiuose, savo eilėraščių posmais primindama skautėms jų ištikimybę skautiškiems idealams, nurodydama skautavimo prasmę. Savo eilėmis ji skautes sveikindavo, išreikšdama joms gražiausius, poetiškus linkėjimus.

Darbas ir nuolatinis ryšys su jaunimu žmogų daro dinamišku. Daugelį metų dirbdama su jaunimu, mūsų Sesė gavo to, sakytume, jaunatviško serumo, kuris ją vis išlaikė žvalia.

Pedagoginio darbo keliu jos pradėta eiti pačioje jaunystėje, kai 1918 m. pabaigoje ji pradėjo mokytojauti Kaune, ten įsteigdama pradžios mokyklą. Po Pirmojo pasaulinio karo, jai grįžus iš Rusijos, Lietuvos miestuose styrojo griuvėsiai, riogsojo sudegintų namų liekanos. Darbo pradžia buvo ne šiltose klasėse susėdus, bet tvarkant įsirengti norimą sporto aikštę, nešant iš jos sąšlavas. Taip prasidėjo mokytojos darbas. O darbo sąlygos buvo sunkios bandant prisitaikyti prie karo meto susidariusių aplinkybių; teko vienu metu mokyti ir jaunuolį, ir vaiką, mokyklos suole drauge sėdėjo ir nepriklausomybės kovose sužeistas savanoris, ir jo mažametis sūnus.

1920 m. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė jau Marijampolėje, „Žiburio" (vėliau suvalstybinus) — Rygiškių Jono gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja.

Kažkaip jai artima buvo ir fizinio lavinimo sritis, todėl nuo 1925 m. ji pradeda dėstyti ir kūno kultūrą. Čia ji išbuvo iki 1938 m. rudens. Vėliau iki 1940 m. rudens, kai Lietuvą teko palikti, ji dėstė lietuvių kalbą Kauno X gimnazijoje.

1945 m. Vokietijoje, Hassendorfe, įsisteigus pačiai pirmajai lietuvių gimnazijai, ji ir vėl lietuvių kalbos mokytoja. Vėliau — tas pats darbas Wuerzburgo lietuvių gimnazijoje, o prieš pat emigraciją į JAV-es, ji mokė mažuosius lietuviukus Schweinfurto pradžios mokykloje.

Jos pasiruošimas mokytojos profesijai prasidėjo Kaune, „Saulės" kursuose. Karo sukūryje ji 1915 m. vasarą iškeliauja į Rusijos gilumą — Voronežą ir ten baigia „Saulės" kursus. 1916-1917 metus praleidžia Petrapilyje, lankydama aukštuosius moterų kursus — filologijos skyrių.

1917 m. vasarą ji kartu su Ale Žalinkevičaite-Petrauskiene išsiunčiama į Žem. Naugardą dirbti vaikų prieglaudoje. Tačiau dirbdama mokytojos darbą, ji labai norėjo mokytis. Pasiryžimas nugalėjo: už vieno mėnesio algą nusipirkusi kelionės bilietą, ji išvyko į Rostovą prie Dono, o iš ten — į Odesą. Čia ir vėl pradeda mokytojauti, dėstydama lietuvių kalbą pradžios mokykloje, kartu lankydama aukštuosius moterų kursus. 1918 m. rudenį — sentimentali, pavojų lydima kelionė į nepriklausomą Lietuvą! Pačius pirmuosius savo jaunystės metus praleidusi svetimoje padangėje, J. Augustaitytė-Vaičiūnienė grįžta į tėvynę, atsinešdama sunkiose gyvenimo sąlygose sukrautą kraitį, kurį vėliau metų metais dalino savo mokiniams, nešant jiems šviesą ir tiesą tikrąja šių žodžių prasme.

Kaip pedagogės, J. Vaičiūnienės tikslas buvo savo mokinėms perduoti mokomąjį dalyką bekompromisiniai, pirmiausia turint mintyje, kad tik tvirto būdo ir stiprios valios jaunuolės gali priimti mokslo ir skautavimo žinias ir jas visam laikui išlaikyti. Tokiomis tvirtomis ir nesvyruojančiomis asmenybėmis ir norėjo ji savo mokines ir skautes išauklėti. Nemažai jų gali šį savo vadovės bruožą paliudyti.

Darbščioji mūsų Sesė jaunystėje priklausė St. Šimkaus, Nacevičiaus, Vaičiūno chorams; vėliau — Rašytojų draugijai, Mokytojų sąjungai, Vilniui vaduoti sąjungai, Kalinių globos draugijai, Neturtingiems mokiniams šelpti draugijai, „Naujajai Romuvai". Marijampolėje yra pastačiusi „Eglę, žalčių karalienę", kuriai parašė žodžius ir pati režisavo. Kaune, Karininkų ramovėje, buvo parodytos jos parašytos „Lietuviškos vestuvės", sulaukusios gražaus įvertinimo. Dalyvavo ir spaudoje — straipsniais ir eilėraščiais.

Amerikoje gyvendama, savo straipsniuose ji išsamiai nagrinėjo mūsų tautinių šokių autentiškumą, jų tautinį bruožą. Tautinės minties ugdymas ir jos stiprinimas mūsų jaunojoje kartoje buvo didžiuoju jos gyvenimo rūpesčiu.

Lietuvių Skautų sąjungos apdovanota visais aukščiausiais ordinais, ji liko kukli, principinga, tvirto nusistatymo, palikusi mums visa tai tesėti, lyg nuostatus, jautriai išsakytus šiame savo eilėraštyje „Skautė".

Neužmirštama diena, kada
garbe pasižadėt ryžaisi
Širdim ir rankomis laikytis
su seserimi,
Kad liktum visada ištikima
tėvynės Lietuvos dukra.
Kokius mazgus užmegsi ir
atmegsi, žaisi.
Tikėki, ištesėk ir būk savo
šūkiu tikra,
Nes iš nedžiūstamų šaltinių
atgają semi.

Sesė Sofija Jelionienė

A.†A.
VYTAUTAS PAUKŠTELIS

Gyveno Kenosha, WI. Po sunkios ir ilgos ligos mirė 1999 m. kovo 2 d. sulaukęs 68 metų.

Gimė Lietuvoje, Linkuvoje. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Nuliūdę liko: mama Stasė Paukštelienė, dukterys Vita ir Tina Paukštelytės ir Laima Postuhow su vyru Kevin; anūkas Aleksandras; uošvis Bronius Jaras bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis Vytautas buvo vyras a.a. Aurelijos Jaraitės Paukštelienės, kuri yra įdainavusi tris populiarių lietuviškų dainų plokšteles.

A. a. Vytautas buvo viceprezidentas First National Bank, Kenosha, WI; taip pat priklausė daugeliui lietuviškų organizacijų.

Velionis bus pašarvotas kovo 6 d., šeštadienį 10 val. ryto Šv. Petro bažnyčioje, 2224—30 Ave., Kenosha, WI, kur 11 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Vytautas bus palaidotas Šv. Jurgio kapinėse, Kenosha, WI.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti Mišiose ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Lendman Mischler Funeral Home. Tel. 414-657-3811.

A.†A.
JUOZAS BLAŽYS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parke. Mirė 1999 m. vasario 28 d., sulaukęs 94 metų. Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Pandėlio valsčiuje, Naujikų kaime. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Priklausė Lietuvių Šaulių organizacijai, BALF'ui, Tautos Fondui, RLB.

Velionis pašarvotas trečiadienį, kovo 3 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 4 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių laidotuvės privačios.

Laidotuvių direkt. Donald M.Petkus, tel. 800-994-7600.

A.†A.
kun. ALBINUI MARČIUI-MARTIŠIŪNUI

užbaigus darbą Viešpaties vynuogyne, užjaučiame su širdgėla likusius brolį VALENTINĄ, seserį URŠULĘ EIDIETIENĘ, jų šeimas ir visus artimuosius.

Danutė ir Viktoras Bilaišiai

A.†A.
ALENAI Vileišytei DEVENIENEI GRIGAITIENEI

iškeliavus Amžinybėn, dukrai DALIAI BOBELIENEI, jos vyrui Lietuvos Respublikos Seimo nariui dr. KAZIUI BOBELIUI, sūnums dr. ALGIRDUI ir inž. KĘSTUČIUI DEVENIAMS bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Aldona ir Antanas Lipskiai
Irena ir Juozas Rasiai
Praurimė ir Leonidas Ragai

A.†A.
agr. ANTANUI ZUBRIUI

mirus, žmoną FRANCIŠKĄ, dukteris su šeimomis bei kitus gimines ir artimuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Čikagos Lietuvių agronomų sąjunga

A.†A.
dr. ELENAI MILIENEI

Vilniuje mirus, liūdesio valandą dalinamės skausmu su vyru dr. ADOLFU MILIUM, buv. Illinois Lietuvių gydytojų draugijos pirmininku, dukromis EGLE ir MARY-DAINA, anūkais ir kitais artimaisiais.

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjunga

Brangiam Vyrui, Tėvui, tauriam Tėvynės sūnui

A.†A.
JUOZUI TOLIUŠIUI

ilgą ir skausmingą žemišką kelionę užbaigus, Jo mylimąsias — žmoną ONĄ, dukrą INDRĘ bei kitus artimuosius gilaus liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės drauge šios skaudžios netekties išgyvenimais.

O Tau, mielas a.a. Juozai, tešviečia amžinos laimės žiburiai Viešpaties Namuose.

Jurgis ir Veronika Janušaičiai
Jurgis ir Aniceta Mažeikos

Daytona Beach, FL.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Švietimo ir mokslo viceministrė dr. G. Paliokienė šį sekmadienį, kovo 7 d., po Sumos, PL centre susitiks su lietuvių visuomene ir supažindins su savo darbais bei rūpesčiais Švietimo ir mokslo ministerijoje, o taip pat atsakys ir į mus dominančius klausimus. Pokalbį praves aktyvi visuomenininkė gydytoja dr. O. Daugirdienė. Skirkime porą valandą šiam neeiliniam pabendravimui su viceministre dr. G. Paliokiene.

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, jo žmona Gražina Landsbergienė, Lietuvos ambasadorius Washingtone Stasys Sakalauskas, Lietuvos konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas ir jų palydovai dalyvaus Čikagos skautų ir skaučių 41-os Kaziuko mugės atidaryme, Jaunimo centre. Mugės atidarymas bus 11 val. r. Mugėje laukiami ir šį savaitgalį atvykstantys Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos jaunieji krepšininkai. Čikagos skautija kviečia Kaziuko mugėn atsilankyti visuomenę ir kartu su jaunimu pasidžiaugti šiuo visų mėgstamu metiniu renginiu.

Kovo 7 d. į Čikagą atvyksta Lietuvos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis ir dalyvaus Jaunimo centre, skautų ruošiamos Kaziuko mugės iškilmingame atidaryme 11 val. ryte.

Nejaugi nepasinaudosime proga? „Margutis II" pasistengė, kad Čikagos ir apylinkių lietuviai galėtų pasigėrėti nuotaikingu teatro spektakliu — K. Sajos „Savaitgalio romanas". Jį atliks Los Angeles Dramos sambūris, kurio vaidinimais ne kartą gėrėjomės. Dalyvaukite,

Buvusiųjų Maria aukštesniosios mokyklos ir anksčiau ją veikusios Šv. Kazimiero akademijos moksleivių susitikimas ruošiamas kovo 24 d. Informacija teikiama ir vietos užsakomos tel. 773-925-8686, ext. 16.

Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti Mišiose jų vienuolyno motiniškojo namo koplyčioje šį šeštadienį, kovo 6 d., 9:30 val. r., meldžiant Viešpatį, kad vienuolyno įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišias aukos kun. Patrick Pollard, Čikagos arkivyskupijos Kapinių vadovas.

Cicero LB apylinkės valdyba primena ciceriečiams ir apylinkių lietuviams, kad šį sekmadienį, kovo 7 d., Šv. Antano parapijos salėje, tuoj po 11 val. r. Mišių, vyks metinis susirinkimas. Pasivaišinę kavute, išgirsite valdybos metinės veiklos apžvalgą, išrinksim naują valdybą, nes kai kurių jos narių kadencija baigėsi. Gausiai dalyvaudami, bendromis jėgomis įnešime naujų idėjų į lietuvišką veiklą.

Vida Balutavičienė.

ISTORIJOS PASKAITA BALZEKO MUZIEJUJE

Šiandien, kovo 3 d., 7 val. vakaro, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Čicagoje, įvyks antroji istorijos paskaita iš ciklo „Lietuva amžių bėgyje". Bus pasakojama apie Rusijos okupuotą Lietuvą nuo 1795 iki 1915 ir nuo 1940 iki 1990 metų. Paskaitą skaitys Mažeikių Gabijos gimnazijos mokytoja-metodininkė Vida Baliutavičienė. Maloniai prašome atvykti.

Prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos Seimo pirmininkas, dalyvaus Tėvynės sąjungos rėmėjų Čikagos skyriaus rengiamame pabendravime šį sekmadienį, kovo 7 d., 1:30 val. p.p., Dailės muziejuje Lemonte. Kviečiami dalyvauti nariai ir svečiai.

Verbų sekmadienį, kovo 28 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras ruošia religinį koncertą šios parapijos bažnyčioje. Tai labai prasmingas būdas pasiruošti Didžiosios savaitės rimčiai ir Velykų džiaugsmui. Visi raginami dalyvauti.

„Židinio" pamaldos bus šeštadienį, kovo 6 d., 4 val. p.p., jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Visi nuoširdžiai kviečiami jose dalyvauti. Per šv. Kazimierą prašysime Dievo palaimos tėvynei ir jaunimui.

TRAGEDIJA LEMONTE

Kaip vietiniai Čikagos laikraščiai praneša, vasario 22 d., automobilio nelaimėje Lemonte žuvo Algirdas Špokas, 54 m. amžiaus. Jis buvo neseniai atvykęs iš Lietuvos. Žuvo besivejant policijai, nes prieš tai buvo peiliu subadęs Idaliją Šidauskienę (taip pat neseniai atvykusią iš Lietuvos), kuri šiuo metu yra ligoninėje. Jos padėtis kritiška. Špokas buvo neblaivus ir važiavo Šidauskienės nauja mašina, kurią be jos leidimo buvo paėmęs.

KRIZĖ POKOMUNISTINĖJE RYTŲ EUROPOJE

Lietuvos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis atvyksta į Čikagą kovo 8 d. dalyvauti National Strategy Forum ir Loyola universiteto Čikagoje surengtame seminare — konferencijose. Tema: „Krizė pokomunistinėje Rytų Europoje".

Pirmoji uždara konferencija prasideda 10 val. ryte Layola universiteto patalpose, 25 East Pearson, Chicago, IL. Konferencijoje ir pasitarimuose su prof. Vytautu Landsbergiu dalyvauja mokslininkų ir specialistų grupė: dr. John Frendreis, dr. Vincent Mahler, dr. Samuel Sarkesian iš Loyola universiteto, Michael McGuire „Chicago Tribune" užsienio reikalų dabartinis redaktorius, ilgus metus dirbęs buvusioje Sovietų Sąjungoje, R.C. Longworth, „Chicago Tribune" ir didžiosios spaudos atstovas.

12 valandą įvyks svečio garbei paruošti pietūs, kuriuose pagrindinę kalbą pasakys prof. Vytautas Landsbergis. Pietūs įvyks tose pačiose universiteto patalpose Kasbeer salėje, 15-ame aukšte.

Šios popietės seminarui vadovaus dr. Larry Braskamp, Loyola universiteto vicepirmininkas akademiniams reikalams. Invokaciją skaitys prof. Aldona Mogenytė-Walker. Visus pasveikins ir svečią pristatys National Strategy Forum pirmininkas Richard E. Friedman. Pagrindinis kalbėtojas bus Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Po kalbos bus atsakoma į susirinkusių pateiktus klausimus.

Po šio seminaro dalyviai yra kviečiami atskiroje salėje dalyvauti bendrame pokalbyje su konferencijos prelegentais ir Lietuvos Seimo pirmininku.

Visuomenė kviečiama dalyvauti svečio garbei ruošiamuose pietuose — seminare Kasbeer salėje, 15 aukšte, 12 valandą. Užsisakyti vietas dalyvavimui pietuose — seminare, galima kreipiantis į National Strategy Forum, telefonu (312) 431-5026.

Rengėjai

SKELBIMAI

• **A.a. Andriaus Malko,** gyvenusio Floridoje, prisiminimą pagerbdami, draugai vietoje gėlių aukojo Lietuvos našlaičiams: dr. Juozas ir Barbara Plikaičiai, Vida Tumasonienė, Janina Vienužienė, Juozas Lizaitis, Ona Liutermozienė, Jonas Paškus, JAV LB apylinkė. Iš viso suaukota **$180.** Reiškiame užuojautą velionio artimiesiems ir draugams, o aukotojams dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629.** (sk.)

• **X-RAY CASSETTE REPAIR CO INC. įteikė Lithuanian Mercy Lift $1000** auką paremti veiklą teikiant n edicininę pagalbą Lietuvai. Tokios aukos, kaip ir visos, palengvina LML užsimojimus — suteikti sveikesnį rytojų sunkiai sergantiems Lietuvoj. Dėkojame už auką. (sk.)

• **Greitai persiunčiame** ir pristatome siuntinius Lietuvoje. Persiunčiame automobilius ir komercinius krovinius. Verčiame ir notarizuojame, paruošiame dokumentus JAV vizų pratęsimui ir iškvietimus. Smulkesnė informacija **tel. 773-434-7919, 630-257-6822, 1-888-615-2147 Atlantic Express Corp.** (sk)

• **Šv. Juozapo garbei** šv. Mišių ir maldų novena prasidės kovo 10 d. ir tęsis iki 19 d. (7 val. rytais), Marijonų koplyčioje, prie „Draugo". Norintieji šioje novenoje dalyvauti ir įsijungti su savomis intencijomis kviečiami nedelsiant kreiptis: **Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.** (sk.)

• **Legaliai dar galima išrūpinti** „Social Security". E.Šumanas, **tel. 1-708-720-2651.** (sk.)

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S.Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0300, Lemont, IL

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J.Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

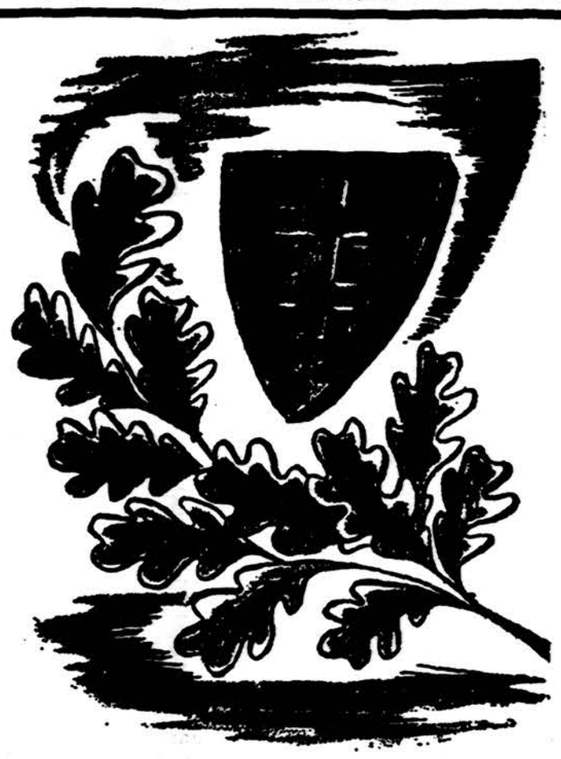

— Ir šiandien aš savo mintimis esu prie brolio kapo...

Piešė **dail. Povilas Osmolskis.**

MINTYS GAVĖNIAI

Didysis italų vyras G. Mazzini kartą pasakė:

— Gyvybė mums buvo Dievo duota tam, kad ją panaudotume žmonijos gerovei, kad savo pajėgas nukreiptume į tobulinimą savųjų brolių, kad savo darbu kuo nors prisidėtume prie bendrų pastangų įnešti į pasaulį daugiau gėrio ir atskleisti tiesą, ko ištisos gentkartės, gal lėtai, bet pastoviai siekia. Privalome auklėtis ir auklėti, tobulintis ir tobulėti.

Tai perspėjimas, kad mūsų gyvenimas būtų prasmingas, kad mes ne savęs ieškotume, bet gėrio ir tiesos, kad mes ne tik patys kas dieną darytumės geresni, bet ir kitiems padėtume tobulybės viešketiais žygiuoti.

Pagal **kun. J. Prunskį**

NUOTYKIS ERDVĖSE
(Pabaiga)

Erdvėlaivis, skrendantis į Marsą, kur buvo mano namai, turėjo išskristi už septynių minučių. Kaip jau pradžioje minėjau, skriejau labai greitai. Staiga vienoje pusėje kruvinai liepsnodamas ir švytėdamas kaip gyvsidabrio stulpas, išsikerojo medis. Jo viršūnė buvo panaši į grybo pavidalo debesį. Ir tame grybe aš pamačiau varną, kuri buvo užsismaukusi ant galvos mano ausines, o snape turėjo mano brangiąją dėžutę. Sustabdžiau raketą prie pat medžio ir pažvelgiau aukštyn į varną, kuri tupėjo viršuje nebyli it sfinksas. Ir staiga prisiminiau labai labai seną pasaką, kurią pasakojo kita mano prosenelė, gyvenanti Žemėje. Aš apsimečiau lape ir sušukau varnai:

— Kokia tu graži, varnele, kokios gražios tavo akys. Kaip gaila, kad tu negali dainuoti!

Dar nebaigiau varnos girti, o ji sukranksėjo visai taip pat, kaip anoji iš pasakos:

— Žinoma galiu. Karr, karr, karr...

Mano aparatūra iškrito tiesiai man į rankas. Asteroido B-16 varna pasirodė tokia pat kvaila, kaip žemiškoji.

Milda Arčikauskaitė,
Vilnius

ŽEMĖ ŠAUKIA
(Pabaiga)

Lyg nematoma jėga mudu su Jonu pastatė ant kojų. Atsistojo ir Petras. Tylėdami nulenkėme galvas. Mes meldėmės be žodžių šioje vidurdienio rimtyje. Svetimoje žemėje mes išgirdome kalbant mūsų karžygių kaulus iš mūsų gimtosios žemės. Tą balsą girdėjome kiekvienas savo širdyje.

Pamažu visi trysėmėme leistis taku nuo kalvos. Stovykloje buvo pietų metas. Petras vėl kalbėjo:

— Karo audroms praėjus, brolio palaikus parsivežėme ir palaidojome savo miestelio kapinėse, kur ilsis mūsų tėvai ir protėviai. Pastatėme paminklą ir jame įrašėme žodžius: „Išgirdo jis gimtosios žemės balsą ir atliko savo pareigą tėvynei, atiduodamas viską, ką turėjo". Sesuo pasodindavo gėlių ant kapo, o aš prižiūrėdavau paminklą ir tvoreles. Mes buvome įpratę su pirmuoju gegutės kukavimu pavasarį išsirengti į kapines. Dėl to ir šiandien aš savo mintimis esu prie brolio kapo. Ir labai skauda širdį, kad žinau, jog nėra dabar kam senus lapus nugrėbstyti, kam gėlių pasodinti...

— Ar taip ir neliko namie nieko iš artimųjų? — paklausiau.

— Nebėra nieko mūsų namuose. Senus tėvus ir seserį su vyru ir vaikais į Sibirą išvežė... Dar anais pirmaisiais bolševikų atėjimo metais... Ir žagrė rūdyja laukuose... Ir gėlių nebėra ant kapo... Petras nutilo. Ėjome visi tylėdami. Giedra buvo kalvose ir slėniuose. Ramiai stovėjo žalvarinis svetimos žemės didvyris kalvos viršūnėje. Pavasaris skleidėsi gegutės kukavime ir sprogstančiuose pumpuruose. Tik mūsų širdys buvo neramios svetimos žemės takuose.

Savo graudžiais atsiminimais Petras prikėlė savo žemės ir laisvės ilgesį. Staiga visi sustojome ir įsiklausėme. Buvo tylu ir giedra. Bet mes girdėjome galingą savosios žemės šauksmą. Šaukė ne tie kalneliai, ant kurių mes stovėjome. Ne jie! Nes čia nebuvo mūsų protėvių pėdų, nebuvo mūsų tėvų ir mūsų pačių prakaito, mūsų vaikiškų pėdų, mūsų brolių kraujo, išlieto už laisvę. Šaukė anie už tolumų palikti Lietuvos kalneliai, miškai, pievos ir gimtosios sodybos, kurias pavasarį taip pat budina gegutės kukavimas. Ir kada mes visi sugrįšim ten?

Pranas Naujokaitis

GALVOSŪKIS NR. 101

(Brėžinys). **Skersai:** 1. Labai nesveika cigaretes... 2. Duodama ypatingomis progomis, pvz. Kalėdų. 3. Skraidantis gyvas sutvėrimas. 4. „Žmogus" daugiskaitos linksnyje. 5. Kai liūdna, žmogus kartais... **Žemyn:** 1. Plėšrus Afrikos žvėris. 2. Džiunglių gyvūnas, kuris laipioja po medžius. 3. „Gardu" pakaitalas kitu žodžiu. 4. Straipsnį reikia... 5. Sėklas reikia... 6. Dienos pradžia. (5 taškai)

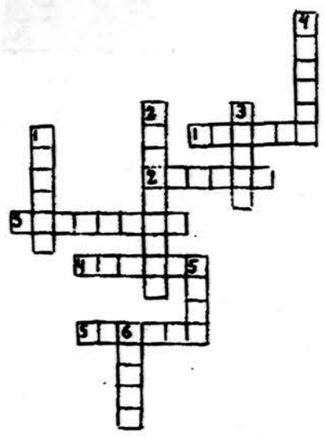

Paruošė **Rima Šeštokaitė,** Philadelphijos lit. m-los mokinė.

GALVOSŪKIS NR. 102

Patikrinkite istorines žinias: ... tais metais agresyvią politiką ir karo veiksmus išplėtė Maskva: ...tų metų lapkričio mėn. 28 d. sovietai užpuolė Suomiją ir užgrobė žymią dalį jos teritorijos (10% ariamos žemės). Įsiveržė į Rumuniją ir atplėšė iš jos Moldaviją, pagrindinę tos valstybės istorinio paveldėjimo sritį (...rugpjūčio mėn. 2 d.). Okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją (... birželio mėn. 15 d.) (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 103

(Žiūrėkite žemėlapio iškarpą). Ši iškarpa yra paimta iš Amerikos žemėlapio. Jums reikės tik nurodyti iš kurios valstijos (State). (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 104

(Kryžiažodis). **Žemyn:** 1. Pirmosios lietuviškos knygos autorius. 2. Lietuvos miestas. 3. Daržovė. 4. Jėzaus Kristaus motina. 5. Žymus Lietuvos rašytojas. **Skersai:** 6. Vidurinių laikų kompozitorius. 7. Lietuvos poetas, nepriklausomybės pranašas. 8. Kritęs iš dangaus maistas Mozės vedamiems žydams. 9. Uoga. 10. Žemaitijos miestelis. 11. Lietuvių liaudies dainius. 12. Senovės lietuvių meilės deivė. 13. Musulmonų maldos namai. 14. Vienuolių ordinas. 15. Lietuvos karalius. 16. Velykų puošmena. Atsakymus siųsti be brėžinio. Parašyti tik numerius. (5 taškai)

Sudarė 10 kl. mokinė **Ieva Vitavičiūtė** iš Šėtos, Kėdainių rajono.

GALVOSŪKIO NR. 81 ATSAKYMAI

Čiuožti — čiuožia, zirzti — zirzia, skelbti — skelbia, griežti — griežia, verkti — verkia, sirgti — serga, ūžti — ūžia, slėgti — slegia, bėgti — bėga, dirbti — dirba, grėbti — grėbia, vežti — veža, skalbti — skalbia, ošti — ošia, gerbti — gerbia, plukdė — plukdo, slėpti — slepia.

GALVOSŪKIO NR. 83 ATSAKYMAS

Graži tu, mano brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai.
Graži tu savo dangaus mėlyne!
Brangi: tiek vargo, kančių prityrei.

GALVOSŪKIO NR. 84 ATSAKYMAS

Laimėjimo taškai: Bebras 7, Šernas 9, Opšrus 10.

GALVOSŪKIO NR. 85 ATSAKYMAI

1. Lelijos nėra sėjamos. Jas auginame iš svogūnėlių. **2.** Šv. Rašte apie kurmį rašoma Kun. 11:29. Varlės yra minimos: IŠ 8:2, 7; PS 77:45 (kat); PS 78:45 (prot.); PS 104:30 (kat.); PS 105:30 (prot.); Apr. 16:13. **3.** Katės ir katinai čiaudo. **4.** A. Einšteinas sako: „Jei visa universo medžiaga dingtų, su ja kartu dingtų laikas ir erdvė". (M. Ronnen „The Jerusalem Post, 22 psl., 1996.VIII.17). **5.** Višta „išsimaudo" žemės dulkėse.